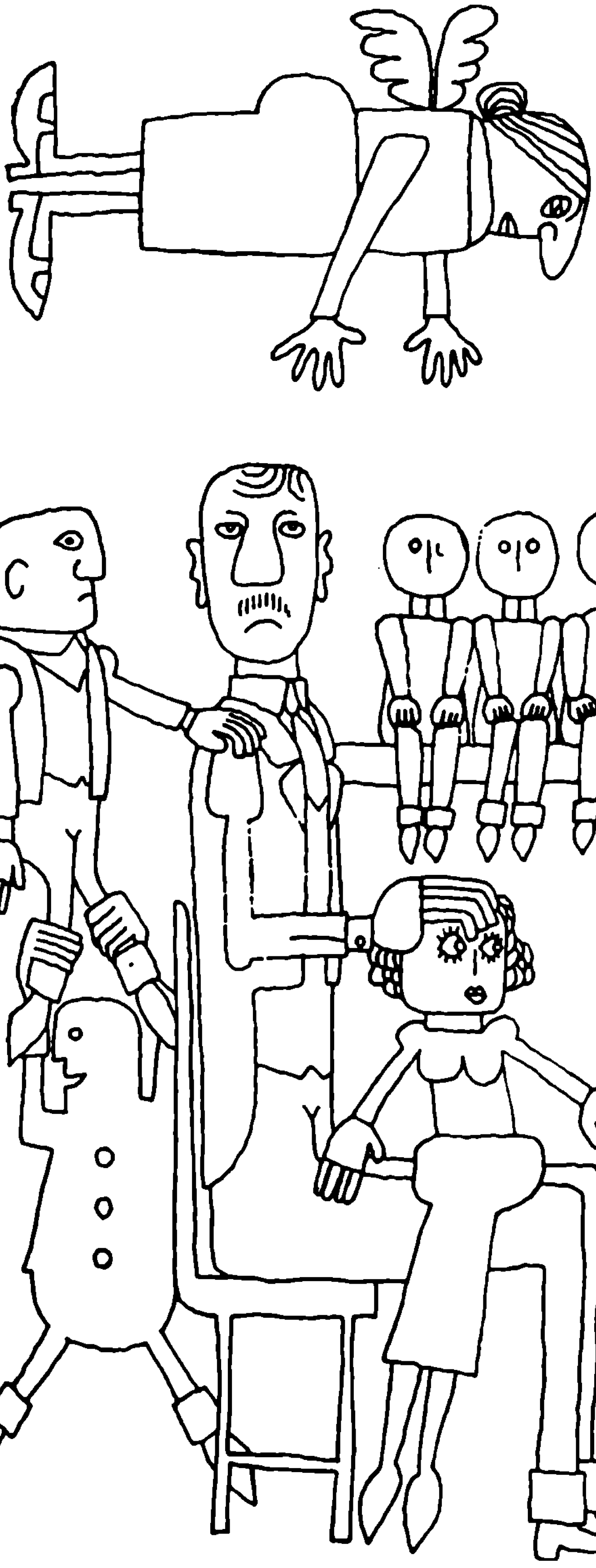

ARICIUL DE LA „DOPUL PERFECT"

Comedie în șase tablouri
și un epilog
de ION BĂIEȘU

P E R S O N A J E L E

Guzgănici
responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect".
Mama
Unchiul din partea mamei
Unchiul din partea tatei
Nepotul I
Nepotul II
Nepotul III
Secretara lui Guzgănici
Inspectorul de la Centrală
Portarul
Controlorul de calitate
Corespondentul voluntar
Plătică de la Ambalaj
Șeful de echipă
Tolfini
Rafistolina
Paznicul I
Paznicul II
Groparul
Ștefan
Autorul
Alții

T A B L O U L 1

Scena reprezintă un birou obișnuit de lucru. Pe peretele din spate se află un panou de reclamă pe care e desenat un dop uriaș, sub care scrie: „Folosiți cu încredere produsele Cooperativei «Dopul perfect»!" La ridicarea cortinei, Guzgănici, responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect", discută cu Controlorul de calitate.

CONTROLORUL DE CALITATE *(continuînd o idee)*: ...Situația asta, de altfel, eu am mai sesizat-o în cîteva...

GUZGANICI (*neatent, cu aerul unui om foarte stăpîn pe situație*): În cîteva ce?

CONTROLORUL DE CALITATE: În cîteva ședințe.

GUZGANICI: Aha! Ședințe... (*Oftează obosit.*) Tovarășu'... că ți-am uitat numele... tovarășu' controlor de calitate, dumneata ai în exprimare un defect capital. Nu ești concis. Care-i esența?

CONTROLORUL DE CALITATE: Esența e că dopurile produse în cooperativa noastră nu sînt așa cum scrie pe firmă.

GUZGANICI: Care firmă?

CONTROLORUL DE CALITATE: Firma noastră, pe care scrie: Cooperativa „Dopul perfect".

GUZGĂNICI: Ce vrei să insinuezi?

CONTROLORUL DE CALITATE: Că dopurile noastre nu sînt perfecte.

GUZGANICI *(cu o gravitate amenințătoare)*: Dumneata te-ai pătruns puțin, înainte de a spune aceste cuvinte?

CONTROLORUL DE CALITATE: Da, m-am pătruns.

GUZGANICI: Și susții în continuare că dopurile noastre nu sînt perfecte?

CONTROLORUL DE CALITATE: Susțin.

GUZGANICI: Pe ce te bazezi?

CONTROLORUL DE CALITATE: Pe faptul că se sfărîmă.

GUZGANICI: Interesant... Și de ce se sfărîmă?

CONTROLORUL DE CALITATE: Pentru că nu au suficient clei.

GUZGANICI: Și de ce nu li se pune suficient clei?

CONTROLORUL DE CALITATE: N-avem.

GUZGANICI: De ce?

CONTROLORUL DE CALITATE: Ați dat ordin la magazie să nu ni se mai livreze, deși acest material e prevăzut în procesul tehnologic.

GUZGANICI: Eu?!

CONTROLORUL DE CALITATE: Da, dumneavoastră.

GUZGANICI (*amenințător*): Ești sigur?

CONTROLORUL DE CALITATE: Da. Eram de față.

GUZGANICI *(moale)*: Într-adevăr, ideea a fost a mea. Nu știu dacă cunoști, dar avem pierderi mari din cauza dopurilor nevîndute. *(Confidențial.)* Pe piață se petrece un fenomen foarte ciudat: dopurile noastre nu se mai caută. Așa că o să facem economie la clei și le ieftinim brusc. Ce zici de ideea mea?

CONTROLORUL DE CALITATE : Le ieftinim, dar de sfărîmat se sfărîmă în continuare. Asta e problema.
GUZGANICI : Sînt multe ?
CONTROLORUL DE CALITATE : Destul de multe.
GUZGANICI : Se observă de la prima vedere ?
CONTROLORUL DE CALITATE : Se observă.
GUZGANICI : Atunci să facem în aşa fel încît să nu se observe. Înţelegi ? Neobservîndu-le, nu vei mai avea nici dumneata sentimentul că ele există. Înţelegi ?
CONTROLORUL DE CALITATE : Nu înţeleg.
GUZGANICI : Mă mir. Doar sînt destul de clar. Să-ţi explic încă o dată. E foarte simplu. Puneţi dopurile perfecte într-o parte, iar pe cele imperfecte în cealaltă parte. În aşa fel încît între ele să existe o diferenţă : cele perfecte să se vadă, iar cele imperfecte să nu se vadă. (*Îi surîde prietenos; perfid şi complice.*) Văd că ai înţeles. Bravo ! (*Controlorul de calitate îl priveşte perplex, apoi pleacă. Guzgănici strigă după el.*) Spor la muncă, tovarăşe controlor de calitate !

(Intră Corespondentul voluntar, un tînăr de vreo 25 de ani.)

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Bună ziua.
GUZGANICI : Bună ziua, drăguţă. Cu ce ocazie ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Dumneavoastră m-aţi chemat.
GUZGANICI : Eu ? !
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Da, dumneavoastră.
GUZGANICI : Eşti sigur ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Absolut sigur. Personal mi-aţi dat telefon acum cincisprezece minute.
GUZGANICI : Într-adevăr, ai dreptate, eu te-am chemat. Am vrut să stăm puţin de vorbă amîndoi. Aşa, ca de la om la om.
CORESPONDENTUL VOLUNTAR Cu plăcere.
GUZGANICI : Am auzit că dumneata eşti înzestrat cu darul condeiului, ştii să compui frumos.
CORESPONDENTUL VOLUNTAR *(modest)* : Da, scriu şi eu cîte ceva... Nu mă pricep prea bine, dar...
GUZGANICI : Lasă că te pricepi, te pricepi... Chestia aia care ai făcut-o cu brigada artistică de agitaţie... aia cu... ştii dumneata cu ce... era destul de reuşită. Rima era binc aleasă. Dumneata eşti talentat. Păcat că nu-ţi foloseşti talentul doar în incinta unităţii noastre... Am auzit că scrii şi la presă.
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Aşa, cîte o scurtă ştire... diferite aspecte...
GUZGANICI : Tocmai despre aspectele astea e vorba. E adevărat că ai scris despre dopurile noastre că sînt de o calitate slabă ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : E adcvărat.
GUZGANICI : E bine că recunoşti. Înseamnă că eşti un om cinstit. Şi de ce n-ai venit să-mi arăţi şi mie aceste articole, să le văd şi eu, eventual să le pun şi o ştampilă, ca să fie legale din toate punctele de vedere ? De ce nu procedezi corect pînă la capăt ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Eu cred că am procedat corect. N-am spus decît adevărul.
GUZGANICI : Pe dumneata, ca salariat, nu te leagă nimic, nici un pic de sentiment patriotic faţă de unitatea în care lucrezi ? Cum ai putut s-o bîrfeşti, s-o murdăreşti cu noroi şi s-o dezonorezi ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR *(calm)* : Tovarăşul Guzgănici...
GUZGANICI *(îi sare deodată mustarul)* : Ce „tovarăşu' Guzgănici !" ? Ce vrei să insinuezi cu asta ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Nu insinuez nimic.
GUZGANICI : Atunci de ce-ai spus *(imitîndu-l)* „tovarăşu' Guzgănici" ? Ce semnificaţie are această intonaţie specială ?
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Semnificaţia e următoarea : eu am scris un articol în care criticam calitatea slabă a dopurilor cooperativei noastre, iar dumneavoastră, după cîte văd, nu vă convine această critică.
GUZGANICI *(se ridică în picioare, pălind)* : Ştii ce ? Pîn-aici ! Să nu rosteşti cuvîntul critică în faţa mea, care îl cunosc de pe vremea cînd dumneata sugeai ţiţă ! Să-ţi fie ruşine !
CORESPONDENTUL VOLUNTAR : De ce să-mi fie ruşine ?
GUZGANICI : Pentru că, după ce ne calomniezi dopurile şi vulgarizezi într-un chip scandalos critica, ai

nerușinarea să pretinzi că ai spus adevărul.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Da, am spus adevărul.

GUZGANICI : Bine. Mulțumesc ! Poți să pleci !

CORESPONDENTUL VOLUNTAR *(îndreptîndu-se spre ieșire)* : Bună ziua.

GUZGANICI *(uluit de calmul acestuia)* : Ascultă ! Stai puțin.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Stau.

GUZGANICI : Vrei să te uiți puțin în ochii mei ?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Cu plăcere.

GUZGANICI : Uite-te lung și sincer. Așa. *(Se privesc lung în ochi. Apoi Guzgănici îi zîmbește duios.)* Ce zici, n-ar fi mai bine să procedăm omenește și să ne împăcăm ? Nu crezi că ar fi normal și firesc — ca colegi de muncă ce sîntem și care trebuie să ne respectăm reciproc — să-mi ceri iertare și să-ți iei un angajament pe viitor ? *(Se apropie de el, îl ia pe după umeri și-l privește duios.)* Hai, fii sincer ! Nu-i așa că pe viitor n-ai să mai vulgarizezi critica ? Nu-i păcat de dumneata, fruntaș în producție, băiat tînăr ce ești ? Ai în față o viață întreagă. Poți să-ți petreci timpul liber cu folos : să mergi la filme, la teatru, să citești o carte, să scrii niște versuri de dragoste pentru o fată... De ce să-ți pierzi vremea cu chestii de-astea. *(Tăcere).* Bine, văd că regreți în adîncul sufletului. Du-te la locul de producție. Spor la muncă !

(Îl bate pe umăr tovărășește. Corespondentul voluntar pleacă. Imediat după el intră Controlorul de calitate. Acesta rămîne lîngă ușă și privește lung, abătut.)

GUZGANICI : Ce s-a întîmplat, tovarășe dragă ?

CONTROLORUL DE CALITATE : Tovarășu' responsabil, am încercat să punem dopurile proaste de-o parte și uite-așa o grămadă a ieșit. Te-apucă pur și simplu fiorii cînd te uiți la ea.

GUZGANICI : Dar de ce trebuie să te uiți ? De ce ? De ce nu te uiți în altă parte ? De ce observi dumneata numai dopurile proaste ? Dopuri bune nu sînt ?

CONTROLORUL DE CALITATE : Sînt.

GUZGANICI : Atunci de ce nu te legi de alea bune și-ți sar în ochi tocmai alea proaste ? Ce-ar fi dacă și eu aș face la fel cînd se dau primele ? Că mi se pare c-ai luat primă pe ultimul trimestru.

CONTROLORUL DE CALITATE : Am luat.

GUZGANICI *(prietenos)* : Bine, o să iei și pe trimestrul ăsta.

CONTROLORUL DE CALITATE : Iau, nu iau, vorba e că dopurile se sfărîmă.

GUZGANICI : Și ce dacă se sfărîmă ? Trebuie să urli dumneata pe toate drumurile că se sfărîmă ? Dumneata cunoști regulamentul de ordine interioară — baza activității noastre în producție ? Ce scrie acolo ? Scrie că trebuie să pălăvrăgești despre dopurile care se sfărîmă ? Răspunde concret.

CONTROLORUL DE CALITATE : Nu, nu scrie.

GUZGANICI : Atunci, de ce nu-ți ții gura ? De ce nu respecți regulamentul de ordine interioară ? De ce-l încalci ? Știi că pot să te pedepsesc pentru asta în mod exemplar ? Ei, află c-o să te pedepsesc. O să-ți bag eu dumitale un dop, uite așa de mare *(îi arată pumnul)*, în gură, ca să vedem cum o să mai urli pe urmă. La revedere ! Spor la muncă !

CONTROLORUL DE CALITATE *(amenințător)* : Mulțumesc. *(Iese).*

GUZGANICI *(privește în urma lui mînios)* : „Mulțumesc" ?! Bine ! Vă învăț eu minte ! *(Sună și intră Secretara.)* Fă imediat o adresă la Centrală, prin care să cerem scoaterea din muncă a individului ăsta, așa-zis controlor de calitate. Alături de el îl pui și p-ăla care scrie pe la ziare, corespondentul voluntar. Să li se facă formele de lichidare, întrucît au încălcat regulamentul de ordine interioară. Fă adresa imediat ! *(Secretara dă să iasă. Guzgănici îi face semn să se oprească.)* Stai puțin... Să ne mai gîndim. Ce zici ?

SECRETARA *(îi cunoaște năravul)* : Poate c-ar trebui să-i mai ajutăm.

GUZGANICI : Ai dreptate. Ce-ar fi să le dăm cîte o primă excepțională ? O primă care să-i stimuleze, să le ridice moralul, să-i apropie mai mult de întreprinderea noastră. Nimic pe lume nu e mai constructiv decît o primă dată la timp. *(Expeditiv.)* Fă niște forme în acest sens și adu-le să le semnez. *(Secre-*

tara iese. Sună telefonul.) Alo, da! Da, la telefon Guzgănici, responsabilul unității numărul doi a Cooperativei „Dopul perfect", Bulevardul Buna Înțelegere nr. 111, cont B.R.P.R. 1.000.001, telefon 51.00.70... Cine dorește? Vă salut, vă salut... Ce mai fa...? *(Pauză. Încremenește cu gura căscată.)* N-am înțeles bine! Un... da... da. Mulțumesc, tovarășu'... Vă salut... Asemenea... Spor la muncă! *(Închide telefonul și începe să alerge prin scenă agitat, apoi apasă pe butonul soneriei. Intră Secretara.)* Cheamă de urgență pe... *(Îi face un semn anume cu degetul.)* Urgent! *(Secretara dispare și, imediat, de afară se aud zgomotele unei agitații generale. Peste cîteva clipe intră Mama, o femeie corpolentă, încă în putere, cu o înfățișare demnă, pe care Guzgănici o salută cu supunere.)* Sărut mîinile, mamă. *(Mama îl sărută duioasă pe frunte și ia loc la masa de ședințe. Apoi intră Unchiul din partea mamei, un bărbat corpolent, de 50 de ani, cu mînecuțe negre.)* Bună ziua, unchiule. *(Urmează Unchiul din partea tatei, Nepotul I, Nepotul II și Nepotul III, care sînt frați gemeni și vor semăna, dacă se poate, pînă la confuzie. Eventual, vor fi numerotați pe spate. Guzgănici ia loc în capul mesei).* V-am chemat să vă anunț o veste cu caracter neplăcut. Mi s-a relatat confidențial de către vărul Costică de la Centrală că trebuie să ne sosească dintr-o clipă în alta un inspector. În asemenea momente grele e bine să fim mai uniți ca oricînd, să nu ne pierdem firea și demnitatea. V-am chemat, deci, în calitate de membri ai familiei și de funcționari ai unității în care muncim și trăim laolaltă. Trebuie luate de urgență cîteva măsuri preventive, începînd de jos și pînă sus. Unu: portarul să se îmbrace într-o uniformă cît se poate de respectabilă și să nu miroasă cumva a țuică sau a usturoi.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Am să-l verific eu personal.

GUZGANICI: Să-l aduci apoi aici ca să-i controlez și eu ținuta. Doi: aleea principală va fi măturată și de ultimul fir de praf. *(Către Mama).* Scoți niște bani din fondul pentru ocrotirea mamei și copilului și cumperi flori albe și roșii, care să fie presărate pe aleea principală.

NEPOTUL I: Și dacă florile nu sînt suficient de mirositoare?

GUZGANICI: Cumpărați cîteva kilograme de apă de colonie și le stropiți.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Ar trebui să ai în vedere și acea grămadă de dopuri sfărîmate care se află prea în ochii tuturor.

GUZGANICI: Să fie acoperită cu pămînt!

MAMA: Iar în acest pămînt să fie răsădite niște flori.

GUZGANICI: Exact. Să dea impresia că e vorba de un rond. Apoi, încă o măsură foarte importantă: toți palavragiii, toți gură-spartă, toți criticaștrii, în general toți cei necorespunzători din acest punct de vedere... *(confidențial)*, mă refer la acei inconștienți care ar putea să strice atmosfera sărbătorească din timpul vizitei tovarășului inspector...

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI *(îngrijorat)*: Într-adevăr, ce facem cu ei?

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Aștia abia așteaptă o inspecție.

GUZGANICI: Trebuie făcuți inofensivi. Să-i trimitem în deplasare.

MAMA: Sînt prea mulți, n-avem fonduri suficiente.

GUZGANICI *(gînditor)*: Altceva.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Dacă i-am învoi acasă?

GUZGANICI: Bate la ochi. Altceva.

NEPOTUL I *(după ce s-a consultat în prealabil cu ceilalți doi)*: Am o idee.

NEPOTUL II *(corectîndu-l)*: Adică avem...

NEPOTUL III: De fapt, a fost ideea mea...

NEPOTUL I: Exagerezi, dragul meu. *(În aceeași clipă îl lovește peste gură. Apoi toți trei se încaieră.)*

GUZGANICI *(urlînd la ei)*: Terminați odată, idioților! Ce idee aveți?

NEPOTUL I *(radios, cu o mutră de idiot)*: Să înființăm un cor!

GUZGANICI: Un cor?!

NEPOTUL II: Da, un cor.

NEPOTUL III: Da, de exemplu, un cor... Adică toți aceștia... criticaștrii despre care e vorba... vor fi antrenați să cînte în cor... În timpul vizitei, cu alte cuvinte, ei vor învăța niște cîntece... *(Guzgănici și ceilalți se privesc uimiți.)*

GUZGANICI: Excelentă idee! *(Îi sărută pe frunte pe cei trei nepoți.)*

Mamă, cunoşti pe cineva din unitatea noastră care ar putca îndeplini funcţia de dirijor?

MAMA: E unul la Ambalaj care a fost dascăl de biserică pe vremuri.

GUZGANICI: Trimite-l de urgenţă la mine. Gata, la treabă! *(Toţi cei de pe scenă, în afară de Guzgănici, ies. Se aud tropote, voci repezite, agitaţie. Guzgănici se urcă pe birou şi de acolo priveşte pe fereastră pregătirile, dînd ordine.)* Aşa, băieţi, măturaţi cu atenţie şi cu grijă! Nu aruncaţi florile la întîmplare. Rupeţi cotoarele, presăraţi numai petalele. Întîi petalele albe, apoi petalelc roşii.

(Uşa se deschide uşor, cu precauţie, şi intră un unchiaş cu mustăţi, îmbrăcat în costum naţional; pe cap poartă o casclietă de portar. Ia poziţie de drepţi şi salută milităreşte.)

PORTARUL: Să trăiţi!

GUZGANICI *(tresare îngrozit)*: Cine-i?

PORTARUL: Eu sînt. Portarul de la poarta nr. 1. Mi s-a spus să mă prezint pentru controlul echipamentului.

GUZGANICI *(îl studiază fără să coboare de pe birou)*: Cine a fost idiotul care te-a pus să te îmbraci în costum naţional?

PORTARUL: Nu ştiu dacă vi s-a explicat... Uniforma mea s-a deteriorat pe la coate şi atunci am luat un costum de la echipa de dansuri.

GUZGANICI: Bine că nu te-ai îmbrăcat în uniformă de popă. Apropie-te şi suflă tare. *(Portarul suflă. Guzgănici se strîmbă.)* Izmă?

PORTARUL: Izmă.

GUZGANICI: Cît? Dar sincer.

PORTARUL: O litră.

GUZGANICI: Fii sincer pînă la capăt!

PORTARUL: De fapt... Două.

GUZGANICI: Bine. Mîine te dau afară. Du-te şi ia-ţi postul în primire pînă la lichidare. *(Portarul dă să plece, apoi se întoarce, aducîndu-şi parcă aminte de ceva.)*

PORTARUL: Adică de ce să mă daţi afară, tovarăşu' Guzgănici?

GUZGANICI: Îmi place de dumneata. Vii beat mort la serviciu şi mă întrebi cu naivitate pentru ce te sancţionez.

PORTARUL *(stă puţin pe gînduri)*: Păi... nu vă spuse nimic unchiul dumneavoastră?

GUZGANICI: Care unchi?

PORTARUL: Unchiul dumneavoastră din partea mamei... Care e şeful magaziei... Şi care e de fel din Găeşti...

GUZGANICI: Ce-i cu asta? Nu-nţeleg...

PORTARUL *(victorios, surîde)*: Păi şi eu sînt din Găeşti!

GUZGANICI: Să fii sănătos!

PORTARUL *(care face pe prostul, dar nu e)*: Şi mama dumneavoastră e tot din Găeşti...

GUZGANICI: Da, şi?

PORTARUL *(insinuant)*: Şi unchiul dumneavoastră din partea tatei, şi nepoţii dumneavoastră... toţi sînt din Găeşti. Dumneavoastră nu sînteţi tot din Găeşti?

GUZGANICI: Da, şi ce-i cu asta?

PORTARUL: Păi asta zic şi eu: ce-i cu asta?

GUZGANICI *(năucit)*: Care asta?

PORTARUL: Asta cu... mama, cu unchii, cu Găeştii, cu nepoţii... Ce-i cu asta?

GUZGANICI *(se îndreaptă spre el, ameninţător, dar în ultima clipă se stăpîneşte)*: Ascultă, dragă... Dumneata eşti idiot sau eşti beat? De ce te joci cu cuvintele? Du-te şi vezi-ţi de treabă. Vorbeşte mai puţin şi fă-ţi serviciul conştiincios. *(Binevoitor.)* Aşa cum de altfel ţi-l faci dumneata întotdeauna. Pentru că dumneata eşti un portar capabil şi noi o să avem grijă să te apreciem la vreme. Du-te la treabă. Cînd vine tovarăşul inspector, îl saluţi frumos şi disciplinat, dar nu-i vorbeşti în faţă, ca să nu duhneşti a izmă, doamne fereşte! Spor la muncă! *(Portarul iese. Guzgănici dă mai departe indicaţii.)* Aşa, băieţi, mai cu energie!

(Îşi freacă palmele nerăbdător, bucuros. Între timp pe uşă intră un individ spălăcit şi umil. Rămîne lîngă uşă; aşteaptă să fie băgat în seamă, dar, văzînd că Guzgănici nu sesizează prezenţa lui, strigă încet şi răguşit.)

PLATICA: Tovarăşu' responsabil! *(Pauză.)* Tovarăşu' responsabil!

(Pauză. Plătică se apropie încet de responsabil şi-l trage de pantaloni. Acesta tresare speriat şi se întoarce brusc. Cîteva clipe rămîne uluit şi nedumerit, înfiorat de bănuiala că acesta ar putea fi Inspectorul.)

GUZGANICI *(bîlbîindu-se)*: Tovarăşu'...? *(Plătică încearcă să vorbească, dar nu mai are glas.)* Dum-

neavoastră sînteţi tovarăşu' ?... *(Face un semn cu degetul în sus. Plătică se uită idiotizat la deget şi dă din cap că da.)* Atunci, dumneavoastră sînteţi tovarăşul inspector de la... ?

PLATICA *(tuşeşte şi-i revine glasul)*: De la Ambalaj.

GUZGANICI: De unde ?

PLATICA *(îi întinde mîna cu respect)*: Plătică... de la Ambalaj. Aţi binevoit să mă chemaţi.

GUZGANICI *(răsuflînd uşurat)*: Păi de ce nu vorbeşti aşa, măi Plătică, de la început ?

PLATICA: Mă iertaţi, sînt răguşit, nu am glas.

GUZGANICI *(insinuant)*: Aha ! Dar în trecut aveai ?

PLATICA *(uimit)*: În trecut ?

GUZGANICI: Da, în trecut, în vechiul regim... *(Insinuant.)* Pe vremea cînd erai dascăl de biserică... Atunci aveai glas, dar acum nu mai ai, eşti răguşit ?

PLATICA *(bîlbîindu-se)*: Tovarăşu' responsabil... eu... într-adevăr... Dar n-am fost solist, cîntam în cor.

GUZGANICI: Asta spun şi eu, că atunci cîntai în cor, dar acum pe noi nu vrei să ne serveşti...

PLATICA *(dregîndu-şi glasul)*: Vai de mine, cu plăcere.

GUZGANICI: Foarte bine. Spune-mi, poţi să înfiinţezi rapid un cor ?

PLATICA: Desigur, dar sînt răguşit.

GUZGANICI: N-are importanţă. Uite *(îi întinde o hîrtie)*, aduni imediat pe toţi ăştia şi faci cu ei un cor. Peste zece minute să vă aud cîntînd. Hai, du-te. Spor la muncă.

(Îl împinge spre uşă. Plătică iese, tîrşîindu-şi paşii. Peste cîteva clipe se întoarce.)

PLATICA: Nu vă supăraţi, ce repertoriu să abordăm ?

GUZGANICI: Indiferent. Numai să vă aud cîntînd. *(Plătică iese, apoi apare iar.)*

PLATICA: Şi dacă elementele pe care mi le-aţi dat pe listă nu au voce ?

GUZGANICI: Totul depinde de dumneata. Omul cînd are bunăvoinţă face şi pe dracu'. *(Îl împinge pe uşă afară, apoi se urcă pe fereastră şi strigă.)* Daţi-i zor, tovarăşi, daţi-i zor !

(Se aude un glas de departe care strigă slab: „Vinee !" Apoi cuvîntul zboară din gură în gură, auzindu-se tot mai aproape. Guzgănici ciuleşte urechile, apoi, cînd se convinge că a auzit bine, sare de pe birou. Membrii familiei — mama, unchii şi nepoţii — intră val-vîrtej.)

GUZGANICI: Repede, repede ! Aliniaţi-vă pe două rînduri ! *(Toţi se aliniază pe două rînduri, Guzgănici trecînd în faţă. Cîteva clipe de aşteptare încordată şi Inspectorul apare. Guzgănici iese înainte şi-i strînge mîna cu afecţiune.)* Bine aţi venit în mijlocul nostru, tovarăşe inspector. Vă rog să-mi permiteţi să vă prezint un grup de lucrători fruntaşi în muncă din unitatea noastră.

(Toţi cei prezenţi îi strîng mîna Inspectorului cu respect şi consideraţie, spunîndu-şi numele, dar în aşa fel încît spectatorul să nu audă acest nume. Inspectorul, auzindu-le numele, rămîne cîteva clipe surprins.)

INSPECTORUL: Mi s-a părut mie, sau toţi aveţi acelaşi nume ?

GUZGANICI *(amabil)*: Da, noi sîntem toţi o familie... Mama mea... unchiul meu... nepoţii... *(Mama îi dă un ghiont, îşi dă seama de gafă şi se grăbeşte să o repare.)* Adică... voiam să spun că noi... întregul nostru colectiv... sîntem ca o familie unită... adică ai noştri... *(Inspectorul dă din cap într-un anumit fel, închipuind un gest nedesluşit, şi se aşază la masa de şedinţe. Toţi ceilalţi se aşază şi ei. Guzgănici caută să-şi menţină jovialitatea.)* Cu ce aţi călătorit ?

INSPECTORUL *(sec)*: Cu tramvaiul. *(Tăcere stînjenitoare.)*

GUZGANICI: Ce aţi dori să inspectaţi la noi, tovarăşe inspector ? Ce probleme vă interesează ? Calitatea ?

INSPECTORUL: Da, şi calitatea...

GUZGANICI *(aruncîndu-le celorlalţi priviri îngrijorate)*: Aceasta e o chestiune care pe noi ne frămîntă zi de zi şi căreia îi acordăm cea mai mare atenţie. Chiar astăzi, un controlor de calitate mi-a sesizat nişte mici, foarte mici defecţiuni de fabricaţie şi eu am luat pe loc măsuri tehnice hotărîte. Noi luptăm ca firma noastră — „Dopul perfect" — să corespundă întru totul cu produsele pe care le dăm pe piaţă. Dar probabil că doriţi să vă convingeţi personal de calitatea dopurilor noastre.

(Guzgănici bate din palme; în aceeaşi clipă, uşa se deschide şi

apar două fete, cu grijă selecționate, care aduc pe o tavă acoperită cu catifea roșie un dop. Guzgănici îi înmînează Inspectorului dopul. Inspectorul îl cercetează cîteva clipe atent, vreme în care se păstrează o liniște mormîntală.)

INSPECTORUL: Dați-mi, vă rog, o lupă.

(Guzgănici cere o lupă, care aleargă fulgerător din mînă în mînă. Inspectorul cercetează preocupat dopul.)

GUZGANICI *(precizează)*: Este un dop luat absolut la întîmplare.

INSPECTORUL *(enigmatic)*: Mda... Aduceți, vă rog, o sticlă. *(I se aduce o sticlă)*. Să încercăm să-l introducem. *(Încearcă, se chinuie, dar nu reușește. Asistența manifestă îngrijorare.)*

GUZGANICI: Permiteți să încerc eu. *(Glumeț.)* Pe mine mă cunoaște mai bine.

(Încearcă, dar nu reușește. Încearcă și ceilalți pe rînd. Dopul nu intră. Consternare generală. Guzgănici iese și se întoarce peste o clipă cu un baros. Pune sticla jos, dopul deasupra, apoi dă o lovitură din răsputeri. Se aude un bubuit ca de tun. Toți se aruncă pe sub mese, inclusiv Inspectorul. Guzgănici, radios, ridică sticla și o arată tuturor.)

GUZGANICI: A intrat!

INSPECTORUL *(cercetînd cu atenție sticla)*: Mda... Acum v-aș ruga un tirbușon.

(I se dă un tirbușon. Inspectorul înșurubează tirbușonul în dop și trage. Trage mai tare. Nimic. Proptește sticla între picioare și trage. Nimic. Guzgănici încearcă și el. Încearcă toți pe rînd.)

GUZGANICI: Propun să facem un efort colectiv.

(Guzgănici ține sticla și toți ceilalți se agață unul de altul, ca-n povestea cu ridichea, și trag. La un moment dat, dopul iese și ei toți cad grămadă. Guzgănici privește îngrozit spre Inspector. Acesta zîmbește la un moment dat și, ca la o comandă, toți ceilalți încep să rîdă în hohote, cu plăcere adîncă. Deodată, însă, Inspectorul ridică dopul la vederea tuturor. Asistența înmărmurește.)

INSPECTORUL *(arătîndu-i-l lui Guzgănici)*: S-a sfărîmat.

GUZGANICI *(dezolat)*: Probabil a fost un dop prea proaspăt, încă nedospit suficient. Dar... *(Se oprește încurcat, nu știe ce să mai spună. Tăcere prelungită.)*

PLATICA *(strecurîndu-se pe furiș)*: Tovarășe responsabil, mă scuzați... o întrebare. Putem să cîntăm „Somnoroase păsărele"? Nu are un conținut politic, dar...

GUZGANICI *(care ar vrea să-i dea cu ceva în cap, dar se reține, făcîndu-i semn să iasă)*: Orientează-te!

INSPECTORUL: Propun să mergem puțin prin unitate.

GUZGANICI: Poftiți, tovarășe inspector. Vă conduc personal. Voi fi fericit să vă...

(Toți ies, în afară de Mama, care rămîne pe scaun, îngîndurată. Oftează adînc, apoi îngenunchează și începe să se roage. După cîteva clipe, intră Secretara. Văzînd-o, tresare, neplăcut surprinsă.)

SECRETARA: Ah! M-am speriat. Aici erai, coană-mare?

MAMA: Mă rugam pentru binele cooperativei noastre. Să n-o vătămeze inspecția, să nu se abată cumva asupra noastră vreo urgie. Fă-ți și tu cîteva cruci, drăguțo.

SECRETARA: Nu pot, sînt ateistă.

MAMA: Asta ce dracu-o mai fi?

SECRETARA *(țîfnoasă)*: E o convingere intimă de-a mea.

MAMA *(continuînd să-și facă cruci)*: Intimă văd că ești matale și cu băiatul meu, ditamai responsabil de unitate, deși nu prea ți-ar merita nasul. Știai, cînd te-ai prins de gîtul lui, că are doi copii?

SECRETARA *(aprinzîndu-și o țigară, cu nepăsare)*: Nu știam, că nu i-a făcut cu mine.

MAMA: Bine, bine... Cînd te-o prinde noră-mea, o să-ți tragă ea o păruială, de-o să te știe tot tîrgul. Măcar îl iubești sincer? Fă-ți și tu o cruce pentru el, ca să iasă bine la inspecție.

SECRETARA: Nu pot, coană-mare, ți-am spus că sînt ateistă. *(Iese.)*

MAMA *(clătinînd din cap, indignată)*: Doamne, Dumnezeule, cc femei și-n ziua de azi! Pe vremea mea... cînd eram eu amantă... *(Se bate peste gură.)* Să mă ierte Sfînta Maria... că și ea a fost nelegitimă...

(Își continuă rugăciunea, cu cruci și mătănii. Peste o clipă, ușa se des-

chide şi intră Inspectorul, Guzgănici şi ceilalţi. Guzgănici, văzînd-o pe Mama rugîndu-se, se repede s-o ridice.)

GUZGANICI *(alarmat)*: Mamă, ce-i cu tine? Draga mea, ţi-e rău? *(Către Inspector.)* Iertaţi-mă, suferă de inimă, dar cu toate astea, cu un devotament rar întîlnit, continuă să muncească zi de zi. *(Către Mama.)* Draga mea, te doare?

MAMA *(cu mîna la inimă)*: Nu-i nimic, nu vă ocupaţi de mine. Eu pot să mor, cooperativa să meargă bine. *(O aşază pe scaun. Se aşază şi ceilalţi. O tăcere prelungită, stingheritoare. Guzgănici încearcă să-i smulgă Inspectorului cîteva mărturisiri.)*

GUZGANICI: Ce impresie v-a făcut această succintă inspecţie prin unitatea noastră?

INSPECTORUL *(după o tăcere semnificativă, misterioasă)*: O impresie corespunzătoare.

GUZGANICI *(supus)*: Da, desigur, corespunzătoare... Totuşi, poate aţi dori să faceţi unele constatări.

INSPECTORUL *(uitîndu-se către ceilalţi)*: Dînşii sînt oameni de încredere?

GUZGANICI: Absolut. Oameni de bază.

INSPECTORUL: Foarte bine. Atunci să aştepte afară. *(Puţin perplecşi, aceştia se îndreaptă spre ieşire.)*

GUZGANICI: Tovarăşu' inspector, poate că ar avea şi dînşii de învăţat cîte ceva din indicaţiile dumneavoastră, care pentru noi... *(Le face semn cu ochiul, acestora, să rămînă.)*

INSPECTORUL *(după ce tace o vreme, misterios)*: După cîte constat eu, la dumneavoastră în unitate mai sînt unele lipsuri...

GUZGANICI: E adevărat, mai sînt unele...

INSPECTORUL: Destul de grave...

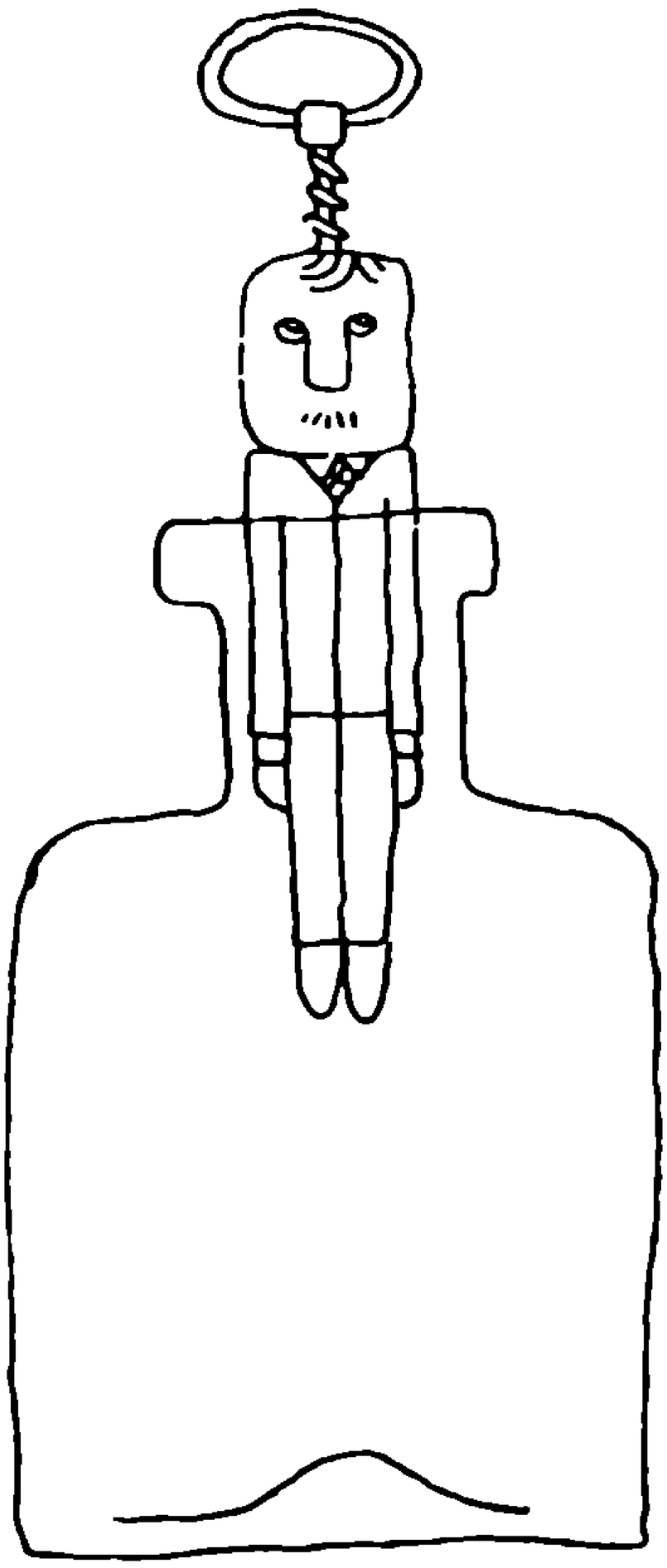
GUZGANICI *(automat)*: Da, destul de...

INSPECTORUL: Şi atmosfera... aşa... *(Zîmbind sarcastic şi enigmatic.)* Se vede că n-aveţi un arici...

GUZGANICI *(privind mai întîi către ceilalţi, nedumerit)*: N-am înţeles bine ce-aţi spus.

INSPECTORUL: Am zis că e foarte grav faptul că la dumneavoastră nu există un arici. De ce?

GUZGANICI *(uluit, privind idiotizat către ceilalţi, care sînt nu mai puţin năuciţi)*: Un arici?

INSPECTORUL *(firesc, calm)*: Da, un arici.

GUZGANICI *(parcă delirînd)*: Arici...

MAMA *(uluită)*: Arici...

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Arici...

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI: Arici...

NEPOTUL I: Arici...

NEPOTUL II *(către Nepotul III)*: Cum a zis? Arici?!

NEPOTUL III: Arici...

GUZGANICI *(făcînd eforturi pentru a prinde firul problemei)*: Tovarăşe inspector, după cîte am înţeles eu, dumneavoastră vă referiţi la un arici, da?

INSPECTORUL: Exact.

GUZGANICI *(simulînd edificarea)*: Aha, un arici?! Am înţeles. Vă referiţi la un arici, deci! *(Către ceilalţi, lămurindu-i)*. E vorba despre un arici. *(Aceştia, deşi n-au priceput nimic, dau din cap a înţelegere. Către Inspector, dezvinovăţindu-se sincer şi solemn.)* Tovarăşe inspector, noi nu avem un arici!

INSPECTORUL: Asta am văzut şi eu. Vă întreb însă: de ce?

GUZGANICI *(neştiind cum s-o întoarcă, vorbeşte mai mult cu mîinile)*: Tovarăşu' inspector... cum să

vă spun eu ca să mă înțelegeți mai bine... Vedeți... noi, ca să zic așa, pur și simplu... un arici... nu avem...

INSPECTORUL : De ce ?

GUZGANICI *(îngrozit, cerînd ajutor cu privirea celorlalți)* : Nu știu. Nu-mi dau bine seama... Cred că n-am știut să...

INSPECTORUL : Ce n-ai știut, și de ce ?

GUZGANICI *(frîngîndu-și mîinile)* : Nu știu cum să-mi explic această scăpare... Știu eu... *(Încearcă diferite cauze, să vadă care „se prinde".)* Poate am suferit unele influențe negative... Poate și nivelul meu de cultură generală este insuficient... Citesc puțină beletristică, merg prea rar la teatru... Îmi dau seama că... *(Începe să plîngă, plîng și ceilalți.)*

INSPECTORUL *(cugetînd)* : Ceea ce spui s-ar putea să fie o rădăcină. Totuși, e insuficient. De ce nu aveți un arici ? De ce ? Care e cauza ?

NEPOTUL I *(după ce s-a consultat în prealabil cu ceilalți doi)* : Tovarășe inspector, dar de ce ne trebuie nouă un... ?

GUZGANICI *(cîrpindu-l fulgerător peste gură, îi șoptește printre dinți)* : Taci, idiotule ! *(Nepotul I începe să plîngă. Unchiul din partea mamei îl ia de-o ureche și-l dă afară. Guzgănici se apropie de Inspector și-i mărturisește confidențial.)* Tovarășe inspector, observația dumneavoastră în privința Ariciului este clară. Vă promit că în cel mai scurt timp vom avea un arici. Un arici, ca să mă exprim așa, ne va...

(Se oprește și continuă cu mîinile.)

INSPECTORUL : Bine. Rămîne de văzut cum vei proceda pe viitor.

(Se ridică să plece. Guzgănici face un semn către ușă. În aceeași clipă intră două femei, aducînd pe tavă un dop imens, legat cu o fundiță roșie. Guzgănici i-l înmînează ceremonios Inspectorului.)

GUZGANICI : Ca amintire din partea harnicului nostru colectiv și din partea mea personal, cu urări de fericire și sănătate personală. Spor la muncă, tovarășe inspector !

(Inspectorul înclină din cap în semn de mulțumire, ia dopul în brațe și iese.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI *(oftînd a ușurare)* : Slavă Domnului, se pare că am ieșit cu toții bine.

GUZGANICI : Numai dumneata, mamă — să mă ierți că-ți fac această mică critică, pentru că mie-mi place să critic omul pe față —, ți-ai dat drumul unor porniri mistice chiar aici, în biroul meu, porniri care ne puteau fi fatale.

MAMA *(demnă)* : Mă rugam pentru binele vostru !

GUZGANICI : Nu te supăra. Știu cît ne iubești. *(Îi sărută mîna, iar ea îl sărută pe frunte.)* Vă rog să luați loc. Sînt de discutat probleme foarte serioase. Ca, de pildă, această chestiune a Ariciului, pentru care inspectorul ne-a făcut o critică atît de aspră.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI : Într-adevăr, va trebui să facem rost de urgență de un arici.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Deși s-ar putea să par deplasat, eu socotesc totuși puțin cam ciudată ideea cu Ariciul. Există în acest sens vreo circulară de la Centrală ?

GUZGANICI : În acest sens, nu.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Atunci ar fi poate mai bine să nu ne legăm la cap.

MAMA : Eu nu mă bag, dar știu cu mintea mea proastă și bătrînă o vorbă sfîntă : fă ce zice Inspectorul, că altfel dai de dracu'. Ce mai turavura ? ! Dăm cît om da și luăm un arici, să fim și noi în rîndul lumii.

GUZGANICI : În sensul ăsta, mama are perfectă dreptate. *(Hotărît.)* Vom proceda la cumpărarea unui arici. Problema e de unde facem rost de el. Mamă, tu care faci cumpărături în fiecare zi : se vînd arici la piață ?

MAMA : La piața „Dorobanți", unde merg eu de obicei, n-am văzut. Poate la „Matache", că e mai aproape de gară.

GUZGANICI : Te rog să te interesezi îndeaproape de această chestiune. De preferat e să-l cumpărăm pe virament. Avem încă bani rămași pe trimestrul I la fondul pentru ocrotirea mamei și copilului.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Apropo de copii. După cîte știu eu, școlarii au niște colțurii vii în care cresc diverse animale. Poate ar trebui încercat și pe-acolo.

GUZGANICI : Ideea este interesantă. Am să vizitez cîteva școli. Pentru orice eventualitate, unchiule, te-aș

ruga să dai de urgență, chiar în seara asta, în „Informația Bucureștiului", următorul anunț : „Unitatea numărul 2 a Cooperativei „Dopul perfect" cumpără de urgență, prin virament sau bani lichizi, un arici în stare de funcționare. Doritorii se vor prezenta..." și dai adresa noastră.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Așa am să fac.

GUZGANICI : Atunci totul e-n regulă. Puteți pleca.

(Toți, minus Guzgănici, se îndreaptă spre ieșire, dar fără convingere. La ușă se opresc, stau puțin pe gînduri, apoi se întorc și privesc în tăcere spre Guzgănici. Acesta îi privește și el gînditor.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Aș avea de pus o întrebare.

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI : Și cu aș avea de pus o întrebare.

NEPOTUL I *(după ce se consultă cu ceilalți)* : Și noi avem.

GUZGANICI : Într-adevăr, și pe mine mă frămîntă ceva. Pe dumneata, mamă, la fel ?

MAMA : La fel. *(Se așază cu toții jos, aliniindu-se în fața rampei. O vreme stau și se gîndesc cu mîinile la falcă.)*

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Stau și mă întreb totuși : de ce ne-o fi trebuind nouă un arici ?!

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI : Într-adevăr, de ce ?

GUZGANICI : Asta mă întreb și cu. Un arici... Un arici, la profilul cooperativei noastre, care fabrică dopuri perfecte ?! De ce un arici ?

NEPOTUL I : Chiar, zău, de ce un arici ?

NEPOTUL II : De ce nu un papagal ?!

NEPOTUL III : Sau un guzgan ?!

MAMA *(făcîndu-și cruce)* : Doamne, Dumnezeule ! Un arici ? De ce ?

(Pauză. Meditează toți).

TOȚI *(în cor, lamentuoși, către spectatori)* : Tovarăși, de ce ne trebuie nouă un arici ?!

CORTINA

TABLOUL 2

Sala de ședințe a unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect". La ridicarea cortinei, Guzgănici se îndreaptă către o masă lungă de prezidiu împodobită cu flori. În sală se află, stînd pe scaune, Mama, Unchiul din partea mamei, Unchiul din partea tatei, Nepotul I, Nepotul II, Nepotul III și Corespondentul voluntar. Undeva, într-un colț, se află un piedestal acoperit cu o pînză albă, ca o statuie înainte de dezvelire.

GUZGANICI *(solemn)* : Înainte de a începe scurta noastră festivitate, cred că ar fi bine să alegem un prezidiu format din mai multe persoane. Sînteți de acord cu numărul de persoane propus ? *(Toată asistența murmură aprobativ, în afară de Corespondentul voluntar, care tace.)* Mulțumesc. Socotesc că mi-sai să facă parte din prezidiul nostru cea mai harnică și mai cinstită, cea mai...

(Asistența înțelege despre cine e vorba și aplaudă frenetic. Mama se ridică în picioare emoționată.)

MAMA : Sînt de acord să primesc această cinste, cu condiția să vină lîngă mine, în prezidiu, și cinstitul nostru magaziner...

(Asistența aplaudă, Unchiul din partea mamei se ridică emoționat.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Accept propunerea, cu condiția ca din prezidiu să facă parte și acești patru colegi ai mei, oameni pe care, cred, nu mai e nevoie să-i laud.

(Unchiul din partea mamei arată spre Unchiul din partea tatei și cei trei nepoți. Aceștia se ridică în picioare și aplaudă.)

GUZGANICI : Persoanele alese să poftească sus. *(Persoanele alese iau loc la prezidiu. Guzgănici e la mijloc. Acesta dă să se ridice pentru a lua cuvîntul, dar tocmai atunci observă că mai e cineva în sală : Corespondentul voluntar. Guzgănici se uită interogativ către ceilalți, șușotesc ceva între ei, apoi Guzgănici întreabă.)* Ascultă, drăguță, dumneata ai vreo treabă aici ? Te-a chemat cineva ?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Pe cine, pe mine ? Nu, dar am auzit că e vorba de o festivitate şi eu, în calitate de corespondent voluntar, m-am gîndit să vin şi să scriu o scurtă corespondenţă în care să...

(Guzgănici le face semn celorlalţi membri ai prezidiului, în sensul că cele presupuse de el se adeveresc.)

GUZGANICI : Cred că dumneata ai avut o idee bună şi interesantă. Desigur, e în interesul nostru, al tuturor, ca presa să fie informată despre acest moment solemn care se desfăşoară în cooperativa noastră, care fabrică dopuri perfecte. Un singur lucru aş vrea să te rog : nu vrei să duci dumneata aceste ordonanţe la serviciul Livrării ? Sînt nişte hîrtii urgente, şi cum eşti mai tînăr ca noi... *(Corespondentul voluntar întîrzie să plece, dar Guzgănici coboară, îi pune hîrtiile în mînă şi îl împinge spre uşă.)* Hai, tinere, repejor ! Pe urmă poţi să pleci acasă sau să te duci la club să te distrezi...

(Corespondentul voluntar iese. Guzgănici ia loc la masa prezidiului.)

GUZGANICI : Dragii mei, ne-am adunat astăzi cu toţii pentru a sărbători un moment deosebit de festiv din istoria cooperativei noastre producătoare de dopuri perfecte. Am bucuria de a vă anunţa, deci, că am fost dotaţi cu un arici ! *(Asistenţa, adică membrii prezidiului, se ridică în picioare şi aplaudă.)* Cu toţii ne-am dat seama, din propria noastră activitate practică, cît de necesar era pentru noi un arici. Cred că în această privinţă nu trebuie să insist, lucrurile sînt cît se poate de clare. *(Toţi cei de faţă dau din cap, în sens pozitiv.)* Cu acest prilej, aş vrea să prezint asistenţei, în cîteva cuvinte, pe noul nostru coleg. Trecutul său a fost dintre cele mai triste. În vechiul regim de exploatare şi împilare, el a suferit din plin jugul oprimării. Lipsit de adăpost, mereu pe drumuri, neavînd adesea cu ce se hrăni, umilit, bătut, supus intemperiilor, el ducea, cu alte cuvinte, o viaţă grea. Abia cînd soarele izbăvitor... *(Pe uşă apare Corespondentul voluntar.)*

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Am dus hîrtiile.

GUZGANICI *(enervat)* : Uite ce e, dragă ! Dumneata n-ai nici un pic de respect faţă de adunarea noastră ? Vii, pleci cînd pofteşti... Dacă n-ai venit de la început, acum te rog să nu ne deranjezi... Pe viitor obişnuieşte-te să fii disciplinat. *(Corespondentul voluntar iese. Guzgănici încearcă să continue discursul.)* ...Cum spuneam, dragii mei... Dar unde ajunsesem ? *(Toţi cei prezenţi fac eforturi disperate de memorie, dar nu-şi amintesc nimic.)* În orice caz, în esenţă... cu alte cuvinte... noul nostru coleg are o biografie sănătoasă şi corespunde în linii mari profilului cooperativei noastre, producătoare de dopuri perfecte. Permiteţi-mi acum să-l felicit din inimă şi să-i urez bun sosit, asigurîndu-l totodată de concursul nostru în orice împrejurare a activităţii şi vieţii sale. *(În aplauzele celor prezenţi, Guzgănici dezveleşte Ariciul. Apoi, fiecare vine şi se pleacă cu multă consideraţie în faţa acestuia şi iese. Pe scenă rămîn doar Guzgănici şi Ariciul.)* Cred că eşti mulţumit, dragul meu, de primirea ce ţi s-a făcut. Eventual, dacă te întreabă cumva tovarăşul inspector ceva în această privinţă, comunică-i că eşti cît se poate de mulţumit şi fericit în mijlocul nostru. Păcat că ai fost acoperit şi nu ai putut vedea bucuria generală care a domnit pe chipurile noastre. Acum aş vrea să-ţi fac cîteva recomandări personale şi sincere. În primul rînd, e bine şi e necesar să dai tuturor un exemplu demn de urmat în ce priveşte respectarea strictă a regulamentului de ordine interioară. De asemenea, este necesar să nu faci familiarisme în timpul serviciului, să nu contractezi amoruri cu salariatele şi, mai ales — îţi spun asta din prietenie —, nu e bine să părăseşti acest piedestal. Nu e bine şi nu e nici sănătos. Cine ştie ce se poate întîmpla. Dacă doreşti, totuşi, să te plimbi puţin, din cînd în cînd, anunţă-mă în prealabil şi eu, personal, te voi însoţi. La revedere, dragul meu, spor la muncă !

(În clipa aceea, pe uşă năvălesc, alarmaţi, mama, unchii şi nepoţii).

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Ne-am găsit beleaua ! Au auzit oamenii c-am adus Ariciul şi dau buluc să-l vadă. S-au adunat la uşă.

(De afară se aud vociferări.)

GUZGANICI *(speriat)*: Nu trebuie să permitem așa ceva! Acest Arici, adus aici cu mari sacrificii, nu este un obiect de circ, ca să-l vadă toți gură-cască. Încuiați ușa imediat! *(Cineva închide ușa. Se aud vociferări. Ușa e împinsă puternic de afară. Guzgănici strigă enervat.)* Nu insistați, e în zadar! Ariciul nu este încă pregătit! *(Ușa aproape că cedează; Guzgănici și ceilalți țin contra cu umerii.)* ...Nu avem încă repartiția oficială de la Centrală pentru el, tovarăși! Aveți răbdare!

(Ușa cedează tot mai mult, cei dinăuntru nu mai pot ține piept. Guzgănici ia Ariciul la subsoară și fuge speriat pe ușa cealaltă. În clipa cînd iese el, ușa se prăbușește și cei de afară dau năvală strigînd veseli și exuberanți: „Ariciul! Ariciul! Ariciul!" Se trage o cortină interioară, în fața căreia apare Guzgănici alergînd, gîfîind, cu Ariciul în brațe. După el aleargă ceilalți membri ai familiei. Ies din scenă, lumina se stinge cîteva clipe, după care cortina interioară se ridică și apare decorul de la începutul tabloului. Scena e goală. Apoi, pe ușă vîră capul unul din nepoți.)

NEPOTUL I: Au plecat.

(Intră Guzgănici, mama, unchii și nepoții, urmați de Portarul care a apărut în tabloul 1. Acesta trage după el un tun vechi și ruginit de la 1877. Guzgănici așază Ariciul pe postament.)

GUZGANICI *(către Portar)*: Aici încremenești! Nu lași nici vrabia să se apropie fără aprobarea mea! Tovarășul inspector a precizat ca acest Arici să nu fie dat spre folosință oricui. Trebuie, de aceea, să avem grijă să nu fie cumva furat sau, doamne ferește, deteriorat. Cine încearcă să se apropie de el, tragi fără milă! Ai înțeles?

PORTARUL: Înțeles!

GUZGANICI: Repetă.

PORTARUL: În caz că încearcă cineva...

GUZGANICI: Fără aprobarea mea...

PORTARUL: Să ia contact...

GUZGANICI: Așa...

PORTARUL: Cu Ariciul... îi dau cu ghiuleaua în cap!

GUZGANICI: Foarte bine! Vii și-mi raportezi din oră-n oră care e situația.

(Pleacă împreună cu ceilalți. În scenă rămîne numai paznicul, care se plimbă în jurul tunului, privind intrigat spre Arici).

PORTARUL *(către spectatori)*: Ce dracu' le-o fi venit cu Ariciu' ăsta, nu știu. *(Scoate din țeava tunului o sticlă de țuică și trage un gît).* Țuică de prună de la noi, de la Găești, antiseptică, antirabică, vindecă și ulcerul și cancerul. *(Pune sticla la loc în tun.)* Ce le-o fi venit cu Ariciu' ăsta, nu știu. Arici ne trebuia la profilul nostru de cooperativă producătoare de dopuri perfecte?

(Pe ușă intră Corespondentul voluntar).

PORTARUL *(aleargă la tun, se aruncă pe burtă și urlă)*: Staaaaiii!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Stau!

PORTARUL: Ce vrei?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Eu? Nu vreau nimic.

PORTARUL: Foarte bine. Vezi să nu te apropii de Arici, că trag.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: De ce să nu mă apropii?

PORTARUL: Așa a zis tovarășul Guzgănici: să am grijă să nu-l vătămeze cineva.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Curios!

PORTARUL: Și mie mi se pare curios. Atunci de ce dracu' l-or mai fi adus, dacă-l țin ca la expoziție? Ariciul, dacă-i arici, trebuie să-l vadă toată lumea. Nu?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Păi, sigur că da. De altfel, eu îl cunosc pe Ariciul ăsta.

PORTARUL: Nu, zău? *(Părăsește tunul și vine lîngă Corespondentul voluntar).*

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Da, îl știu de cînd era atîtica. E un arici foarte cumsecade.

PORTARUL: Se vede. Stă la locul lui, nu se mișcă, nu vorbește...

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Vorbește.

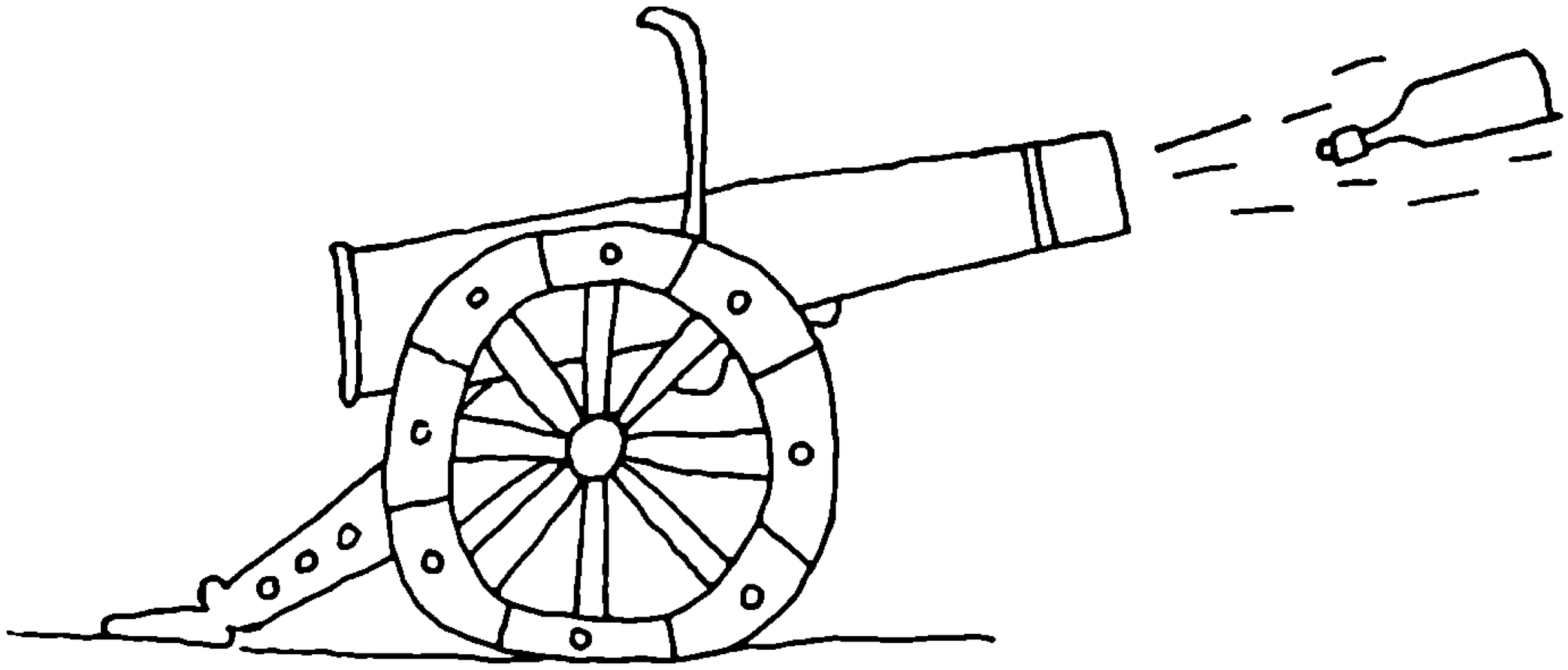
PORTARUL: Fii serios!

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Vrei să-ți dovedesc? *(Se apropie de Arici, simulînd că vorbesc amîndoi).* Să trăiești, bătrîne! Ce mai faci?

PORTARUL: Ce zice?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Ce să zică? Zice că e bine.

PORTARUL: Ia uite, domnule, ce minune! Arici să vorbească! *(Către*

Corespondentul voluntar, confidențial.) Ascultă, vreau să te-ntreb ceva. Nu cumva e un turnător ?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Cine, ăsta ? Da' de unde ! E un băiat de zahăr. De ce mă-ntrebi ?

PORTARUL : Nu cumva să mă spună lui Guzgănici că ți-am dat voie să vorbești cu el. Nu știu de ce, dar îl ține în secret mare. *(Pauză.)* Vrei să guști ceva ? Am aici o țuică de Găești, mamă-mamă ! Antiseptică, antirabică... *(Îi întinde sticla pe care o ține ascunsă pe țeava tunului, dar Corespondentul voluntar refuză.)* Ia întreabă-l pe el, nu vrea să tragă un gît ?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR *(către Arici)* : Bei o țuică, bătrîne ? Zice că nu bea în timpul serviciului. Ți-am spus doar că e un om foarte corect.

PORTARUL : Da, sigur. *(Mai trage un gît zdravăn din sticlă și se cherchelește).* Auzi, dragul meu, vreau să te-ntreb ceva, că tu ești băiat mai tînăr și mai deștept, scrii și pe la ziare. De ce-o fi venit Ariciu' ăsta în unitatea noastră ? Care-i misiunea lui ? Ia-ntreabă-l !

CORESPONDENTUL VOLUNTAR *(confidențial)* : El nu spune nimic, dar eu știu că are o misiune importantă.

PORTARUL *(ascunzînd instinctiv sticla de țuică în tun)* : Aoleu !

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Ai să vezi. *(Îi face cu ochiul.)* O să iasă o istorie mare.

PORTARUL *(îngrozit)* : Ma-mă !

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : Păi dumneata știi ce arici e ăsta ?

PORTARUL : Nu, zău ?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR : E formidabil ! Dacă n-o face ăsta o mișcare la noi, să nu-mi spui mie pe nume. Mă duc să discut ceva cu el și, dacă aflu ceva, îți spun. *(Corespondentul voluntar se duce lîngă arici).*

PORTARUL : Numai să nu te vadă Guzgănici, doamne ferește !

(În clipa aceea, de afară se aud pași care se apropie. Alarmat, Portarul se repede la tun, gata de luptă. Pe ușă intră Guzgănici. Fără să se mai uite cine e, Portarul urlă : „Stai !", și trage o ghiulea. Guzgănici cade grămadă, acoperit de fum, apoi o ia la fugă, îngrozit.)

CORTINA

T A B L O U L 3

Biroul lui Guzgănici. La ridicarea cortinei, pe scenă nu e nimeni. Apoi, acesta intră val-vîrtej. Se dezbracă de pardesiu, își aruncă servieta pe birou, și o sună pe Secretară, care apare imediat.

GUZGANICI : M-a căutat cineva ?

SECRETARA : Nu. Adică da. Tovarășul inspector de la Centrală.

GUZGANICI : Și ? Ce-a spus ?

SECRETARA : N-a spus nimic. A-ntrebat unde sînteți și-atît...

GUZGANICI : Gîndește-te bine. Știi doar că ești superficială și că uiți repede.

SECRETARA *(gîndindu-se)* : A, da ! A întrebat dacă avem un arici.

GUZGANICI : Și ?

SECRETARA : I-am spus că da, iar el n-a mai zis nimic.

GUZGANICI : Foarte bine. Dar pentru că veni vorba : ce-a făcut Ariciul în lipsa mea ? Cum s-a comportat ? Pe dobitocu' ăla de paznic am să-l dau afară. A tras cu tunul în mine. Doamne ferește, putea să mă lichideze... Spune, ce-a făcut Ariciul în lipsa mea ?

SECRETARA : N-a făcut nimic. A stat la locul lui.

GUZGANICI : Gîndește-te bine. Știi doar că ești superficială și că uiți totul. N-a vorbit cu nimeni, n-a ieșit nicăieri ?

SECRETARA *(gîndindu-se)* : A, ba da ! A ieșit puțin, cîteva minute.

GUZGANICI : Unde ?

SECRETARA *(jenată)* : Nu știu.

GUZGANICI : De ce nu l-ai urmărit ?

SECRETARA : Mi-a fost rușine să mă țin după el. Ce impresie îi făceam ?

GUZGANICI *(furios)* : Ah, Dumnezeule, ce neglijență ! Nu ți-am spus ca-n lipsa mea să-l urmărești pas cu pas ? Nu ți-am spus că Ariciul ăsta trebuie păzit ca ochii din cap, că dacă dispare sau se defectează, doamne ferește, ne-am dus pe copcă, dăm de dracu' cu Inspectorul ? *(Disperat.)* Ah, în nimeni nu mai pot avea încredere în unitatea asta ! *(Secretara se retrage într-un colț și începe să plîngă.)* Plîngi ? E bine că plîngi. Meriți. Hai, cară-te ! *(Secretara se îndreaptă spre ușă cu fața în pumni. Cînd să iasă, Guzgănici o apucă de mînă și o trage spre el, zîmbindu-i cu blîndețe.)* Hai, nu mai plînge ! Ți-am făcut o mică critică și, gata, începi să plîngi. Ai greșit și o meritai. Vino să te sărut. *(O îmbrățișează și o sărută, îi șterge lacrimile.)* Știi doar că te iubesc și că te-am angajat din dragoste. Sărută-mă. *(Secretara îl sărută și începe să rîdă.)*

SECRETARA : Ce rău ești cîteodată...

GUZGANICI : Superficialo ! Totdeauna ai fost așa ?

SECRETARA : Nu. Într-o vreme eram profundă.

GUZGANICI : Nu, zău ?

SECRETARA : Da, acum un an eram profundă rău. Cînd iubeam, mai ales, eram în stare de orice sacrificiu. Odată l-am iubit pe unul la nebunie. Într-o seară m-a prins nevastă-sa cu el în pat, m-a legat și m-a tuns la piele, cu foarfeca. N-am plîns, am mers așa chelă pe stradă, spre uimirea trecătorilor, care le-au șinau unul după altul. Nu-mi păsa. Eram profundă și sufeream în mine, în ăsta... cum îi spune ?

GUZGANICI : În suflet.

SECRETARA : Exact. Pe urmă mi-am dat seama că e mai bine să fii superficială. O femeie profundă nu-i interesează pe bărbați.

GUZGANICI : Ești tare nostimă ! De cînd te-am văzut prima oară pe stradă și mi-ai zîmbit, am știut că ești simpatică și mi-am zis : „P-asta o angajez". Și te-am angajat imediat. Este ?

SECRETARA : Este.

GUZGANICI : Hai, vino să te sărut. Salariato !

SECRETARA : Vai, în timpul serviciului ? *(Guzgănici o ia în brațe și o sărută. Ea dă să se sprijine cu o mînă de birou, dar în aceeași clipă sare ca arsă și țipă.)* M-a înțepat ceva ! Acolo ! *(Guzgănici se uită pe birou și descoperă stupefiat Ariciul.)*

GUZGANICI *(către Arici)* : Dragul meu, te rog să mă ierți... pe mine și inclusiv pe tovarășa secretară... dar nu înțeleg prin ce împrejurare ai ajuns aici. Era parcă limpede că nu vei părăsi piedestalul pe care ai fost instalat. Ți-am spus doar că părăsind locul stabilit, fără a mă anunța în prealabil, poți da naștere la diferite accidente. Ca de pildă acum, cînd ai rănit-o grav pe tovarășa secretară, tovarășă cu care tocmai discutam unele probleme de producție privind cooperativa noastră. Te rog să ici de îndată loc pe piedestalul dumitale, pe care îți interzic cu respect să-l mai părăsești. *(Guzgănici îl ia pe Arici de un țep și iese. După plecarea lui iese și Secretara, scîncind. Apoi, Guzgănici se întoarce, urmat de Mama.)*

MAMA : Ce-i, dragă, de ce ești așa de supărat ?

GUZGANICI : Nimic, mamă scumpă, probleme de producție.

MAMA : Doamne, mult suflet mai pui și tu în toate. Numai de-ar vedea ăi de sus. *(Privește în sus și-și face cruce.)*

GUZGANICI : În ce problemă ai venit, mamă ?

MAMA *(subtilă)* : Uite, mă gîndeam adineaori că a venit toamna și eu încă n-am pus gogoșarii, n-am făcut bulion... *(Direct.)* Ce dracu' faci cu primele alea, le lași acolo să putrezească ?

GUZGANICI : Da, e adevărat, uitasem.
MAMA : Uite, așteaptă și Costică, și Marinică, și Ionel, și...
GUZGANICI : Bine, cheamă-i încoace.
MAMA *(deschide ușa)* : Poftiți, poftiți ! *(Către Secretară.)* Să nu ne deranjeze nimeni, drăguțo, sîntem în ședință. *(Intră Unchiul din partea mamei, Unchiul din partea tatei și cei trei nepoți. Toți iau loc la masa de ședințe.)*
GUZGANICI *(scoțînd pe birou un dosar)* : Așadar, dragii mei, a sosit clipa plăcută pentru noi toți, cînd trebuie să răsplătim pentru merite deosebite pe cei mai harnici și mai destoinici. Cu alte cuvinte, ce mai tura-vura, să dăm niște prime. Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră spunînd că prima primă se cuvine să o acordăm în unanimitatea inimii și sufletelor noastre celei mai harnice, celei mai cinstite și mai distinse salariate a... *(Asistența aplaudă. Mama se ridică și face, emoționată, o plecăciune.)* Să o trecem deci pe dînsa pe listă cu suma de două sute de lei.
MAMA *(cu reproș)* : Fie și două sute de lei. Să vedem însă la iarnă, cînd o să vii la mine să ceri castraveciori din ăia mici cît degetul...
GUZGANICI : Fie patru sute de lei atunci...
MAMA : Și o să-mi ceri și varză acră, și varză roșie, și conopidă...
GUZGANICI : Propun atunci ca, pentru merite deosebite, s-o trecem pe dînsa cu cinci sute de lei. A doua propunere ești dumneata, unchiule...
UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Eu n-aș avea nimic împotrivă, dacă nu l-ați scăpa din vedere și pe un băiat pe care l-am luat la magazie ca ajutor, un nepoțel de-al meu de la Găești.
GUZGANICI *(ezitînd)* : Mă gîndesc numai la faptul că e angajat doar de două săptămîni și că mi s-a sesizat că băiatul lipsește adesea, iar cînd vine, vine și cu damigeana de molan la subțioară. Dar dacă dumneata socotești că are perspective, să-l încurajăm pe băiat cu o sută de lei. Atunci, tovarăși, ca să scurtăm ședința și să fim operativi, propun să-i trecem pe listă pe toți de față. Cine este „pentru" ?

(Toți cei de față votează „pentru". Guzgănici ia stiloul ca să semneze lista. In clipa aceea intră Secretara cu o figură alarmată.)

SECRETARA : Regret că vă deranjez, dar a dispărut Ariciul. O clipă n-am fost atentă și...
GUZGANICI : Dumnezeule, într-o bună zi o să mă obligi să te sancționez exemplar ! Ești o superficială cum rar mi-a fost dat să întîlnesc. Unde a putut să dispară ?
SECRETARA : Nu știu.
GUZGANICI : Va trebui să-l căutăm de urgență. *(In clipa aceea Guzgănici constată uluit că Ariciul se află printre ei, în capătul celălalt al mesei de ședințe. Guzgănici se încruntă, scrîșnește, vrea să arunce cu tamponul în el, dar își revine și începe să zîmbească dulce.)* Tovarăși, noi ne făceam probleme, îngrijorîndu-ne sincer, și cînd colo, dragul nostru Arici e aici, printre noi. Harnic și devotat ca totdeauna, el a ținut ca și de astă-dată, cînd se discută probleme însemnate de muncă privind cooperativa noastră producătoare de dopuri perfecte, să fie alături de noi. Cred că sînt în asentimentul dumneavoastră dacă propun ca tovarășul nostru Arici, deși nou în muncă, să fie trecut pe listă cu o primă excepțională de o mie de lei.
MAMA : Merită, drăguțul de el.
UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : De acord. *(Toți ceilalți votează „pentru".)*
GUZGANICI : Mă gîndesc nu numai la activitatea sa eminentă, dar și la faptul că poate are unele greutăți familiale și personale. *(Asistența aplaudă.)* Și, cu aceasta, declar ședința închisă. *(Ceilalți ies, rămîne doar Guzgănici cu Ariciul. Guzgănici se uită într-o parte și-n alta să vadă dacă nu-l observă cineva, apoi îi trage cîteva șuturi cu piciorul, aruncîndu-l pe ușă afară. Se îndreaptă apoi spre birou, înjurînd printre dinți. In clipa aceea sună telefonul. Guzgănici ridică receptorul.)* Alo, da. Da, responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect", bulevardul Buna Înțelegere nr. 111, cont B.R.P.R... Cine ? Tovarășul inspector ? Vă salut, tovarășu' inspector. Fericire și sănătate personală! Da, treburile merg bine. Mai ales în urma vizitei dumneavoastră. Țin să menționez că am procurat chiar a doua zi un arici, că acest arici se află acum în mijlocul nostru, că s-a acomodat bine și muncește ca orice salariat. Sîntem foarte

mulțumiți de dînsul... Ați... ați vrea să vorbiți cu el personal? Da.... da... un moment! *(Sună și intră Secretara.)* Adu Ariciul! Repede!

SECRETARA *(furioasă)*: Să-l ia dracu'! Iar a plecat. A plecat pur și simplu. Am vrut să-l opresc, dar m-a înțepat înfiorător. *(Își suge un deget rănit.)* Într-o zi îi înfig o andrea în ceafă!

(Iese supărată.)

GUZGANICI *(la telefon)*: Tovarășu' inspector, momentan Ariciul nu e în birou. Probabil e prin incintă. Cînd vine, să vă dea un telefon, da? Bun, vă salut. Fericire și sănătate personală! Spor la muncă! *(Închide receptorul. Apoi singur.)* Vasăzică, stimatul nostru își face de cap. Buun. *(Formează nervos un număr de telefon.)* Alo! Băieți, veniți toți trei repede pînă la mine. *(Peste cîteva clipe dau buzna pe ușă cei trei nepoți.)* Am nevoie de ajutorul vostru. Javra de Arici a dispărut și mi-e teamă să nu ne facă vreo figură. Căutați-l de urgență și veniți să raportați.

(Cei trei pleacă, se aud niște tropote zgomotoase și, peste cîteva clipe, se întorc toți trei, gîfîind.)

NEPOTUL I: Am aflat. E într-o ședință.

GUZGANICI *(uluit)*: Într-o ședință! Ce fel de ședință și cine mai e acolo?

NEPOTUL III: Nu l-am văzut decît pe ăla...

GUZGANICI: Pe care?

NEPOTUL III: Care scrie articole la presă.

GUZGANICI: Aha, stimatul nostru corespondent voluntar! De fapt, așa-mi trebuie! În loc să-l dau afară imediat cum l-am prins că scrie articole la presă, eu l-am ținut în brațe. Așa-mi trebuie! *(Către nepoți.)* Dragii mei nepoți, faceți pe dracu-n zece, urcați-vă pe ziduri, ascultați pe la uși și pe la ferestre și să-mi aflați ce anume se vorbește acolo! *(Cei trei dispar.)* Nu m-aș mira dacă ar pune la cale o acțiune împotriva mea. Pur și simplu am să-l dau pe mîna Miliției. *(Formează un număr de telefon.)* Alo, Miliția! Noroc, tovarăși! La telefon tovarășul Guzgănici, responsabilul unității nr. 2 a Cooperativei „Dopul perfect", Bulevardul Buna Înțelegere nr. 111, cont B.R.P.R. 510.070. Tovarăși, în instituția noastră există... *(În clipa aceea rămîne pe gînduri și se răzgîndește.)* Adică, cu alte cuvinte, voiam să vă întreb următorul lucru: mie mi se apropie expirarea buletinului. Ce acte trebuie să-mi pregătesc?... Aha... da... Mulțumesc, mulțumesc. Spor la muncă... *(Închide telefonul.)* Cred că nu era, totuși, bine să amestecăm aici și Miliția. Avem noi resurse ca să învingem singuri. *(Intră nepoții, radioși.)*

NEPOTUL I: Am aflat.

NEPOTUL II: O aiureală.

NEPOTUL III: Au făcut o gazetă de perete.

GUZGANICI *(uimit)*: O gazetă de perete?!

NEPOTUL I: Ariciul conducea ședința...

NEPOTUL II: Iar Corespondentul voluntar era lîngă el.

NEPOTUL III: Pe urmă au pus Ariciul la gazeta de perete.

GUZGANICI *(indignat)*: Ariciul!? Bine, dar cum e posibil?!

(Pleacă cu pumnii strînși, trîntind ușa cu zgomot. Luminile se sting. În timp ce se schimbă decorurile sau se rotește scena, se aud pașii grei, amenințători, ai lui Guzgănici, care se îndreaptă spre locul unde se află gazeta de perete. Cînd se aprind luminile, scena reprezintă un hol oarecare, în care există un panou de onoare, diferite anunțuri, afișe și noua gazetă de perete. Un grup de salariați privesc gazeta, discută, rîd. Pe frontispiciul gazetei se află așezat Ariciul. Într-un colț al holului, cu o mînă la inimă și cu alta rezemată de un perete, stă Mama, vizibil zdrobită moralmente. Guzgănici intră hotărît și energic, dar, cînd o vede pe Mama îndurerată, se repede spre ea alarmat.)

GUZGANICI: Mamă! Draga mea! Te rog să-ți revii. Știi ce prost stai cu inima. Vrei, doamne ferește, să mă lași singur pe lume?

MAMA *(se ridică demnă și-și șterge lacrimile)*: Privește infamia aia! Mi-au făcut o caricatură. *(Abia ținîndu-și plînsul.)* Și sub ea au scris un vers din marele poet: „O, mamă, dulce mamă..." *(Începe să plîngă în hohote.)*

GUZGANICI *(smulgîndu-și părul din cap)*: Ah, mîrșăvia omenească este

fără de capăt! Au îndrăznit să se lege pînă şi de o mamă, care este cel mai sfînt lucru de pe pămînt. Nu-i nimic, mamă, meritele tale faţă de cooperativa noastră sint cunoscute. Fii demnă şi nu pune la inimă. Lasă-mă pe mine să te apăr.

MAMA *(redevenind demnă şi strigînd tare, ca s-o audă şi ceilalţi)*: Nu pentru mine sufăr, ci pentru cooperativa asta, de care mi-am legat bătrîneţile. *(Face un gest de renunţare şi pleacă. Guzgănici se îndreaptă spre grupul de salariaţi.)*

GUZGĂNICI: Ce se întîmplă aici? Pentru ce aţi părăsit procesul de producţie?

CONTROLORUL DE CALITATE *(cu un avînt aproape naiv)*: A apărut, în sfîrşit, gazeta de perete, tovarăşe Guzgănici.

GUZGĂNICI *(vexat de atitudinea acestuia)*: Da, văd că a apărut. Vă întreb însă cu a cui aprobare aţi folosit în acest scop Ariciul? Oare nu mai cunoaşteţi ce prevede regulamentul de ordine interioară?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR: Nu trebuie să vă alarmaţi, Ariciul a venit singur la noi şi împreună am ajuns la ideea să scoatem o gazetă de perete, la care oamenii să-şi spună diferite păreri.

GUZGĂNICI: Tovarăşe, pe dumneata te cunosc bine şi ştiu cît de mult îţi place să încalci regulamentul de ordine interioară. De ce n-ai venit dumneata să-mi ceri mie aprobarea mai înainte? Cu ce drept ai cocoţat dumneata Ariciul acolo, ca pe un obiect oarecare?

CORESPONDENTUL VOLUNTAR *(agresiv)*: Tovarăşe Guzgănici, dumneata ai mai încercat să...

GUZGĂNICI *(sever)*: Dumneata să nu vorbeşti, pentru că nu e prima oară cînd vulgarizezi critica! *(Devine mai blînd.)* Ştii, uneori spui aşa nişte vorbe pe care apoi sînt sigur că le regreţi. Hai să mergem să ne vedem fiecare de treburi. Eu am vrut doar să vă atrag atenţia că nu trebuie folosit Ariciul nostru, al tuturor, în asemenea scopuri mărunte. Aşa că... *(Încearcă să ia Ariciul, dar îşi trage repede mîna, speriat; cei de faţă rîd.)* Nu rîdeţi, că nu e nimic de rîs. Tovarăşul inspector de la Centrală a dat dispoziţie să... *(Sare iar ca ars, înţepat de Arici; oamenii rîd; Guzgănici se enervează.)* Tovarăşi, vă repet că regulamentul de ordine interioară interzice ca Ariciul să stea aici! Eu răspund de viaţa lui şi nu pot să-l las expus la întîmplare. *(Hotărît, îşi înfăşoară mîna într-o batistă şi se repede spre Arici să-l înşface, dar şi de data asta este înţepat. Guzgănici se îndreaptă spre ieşirea din dreapta, nervos.)* Bine! Voi o să daţi socoteală!

(Iese. Oamenii rid, apoi pleacă, vorbind, pe uşa din stînga. Cîteva clipe scena rămîne goală. Guzgănici, travestit în femeie de serviciu, intră pe furiş, uitîndu-se în dreapta şi-n stînga. Într-o mînă are o mătură, iar în alta o găleată. Se apropie tiptil de gazeta de perete, îl pocneşte pe Arici cu mătura, doborîndu-l, apoi îl aruncă în găleată şi dispare pe o uşă laterală. Luminile se sting. Se aud paşii lui Guzgănici, de astă-dată puţin tîrşiiţi, nesiguri. Cînd se aprinde lumina, Guzgănici intră pe uşa biroului său. Pune mîna pe telefon, formează un număr, apoi începe să strige.)

GUZGĂNICI: Alo, tovarăşul şef al pazei? Dumneata ce păzeşti, cu ce te ocupi în timpul serviciului? Lasă, lasă, cunosc eu poveştile astea. Dumneata ştii că o mînă criminală ne-a răpit Ariciul? Nu ştii? De ce nu ştii? Dă alarma şi pune să fie căutat de urgenţă Ariciul! Percheziţionează toţi salariaţii, dezbrăcîndu-i pînă la piele. Da, inclusiv femeile şi inclusiv fetele. Între timp, dai un telefon şi la Miliţie... *(Se răzgîndeşte.)* Adică nu, nu mai anunţa Miliţia. Caută dumneata cît cauţi şi pe urmă o laşi baltă. Şi nu mai percheziţiona nici femeile, nici fetele. Controlează vreo doi-trei bărbaţi, aşa, ca să se cheme, şi pe urmă încheie un proces-verbal precum că a dispărut fără urme. Aşa, băiatule, fii harnic! Spor la muncă!

(O bătaie uşoară în uşă. Apoi intră Mama, Unchiul din partea mamei, Unchiul din partea tatei şi cei trei nepoţi.)

MAMA: Dragul meu, nu înţeleg ce se mai întîmplă aici la noi. De cînd ai adus scîrba asta de Arici — că altfel nu pot să-i zic — a intrat zîzania în toţi.

GUZGĂNICI *(calm)*: Linişteşte-te, mamă. Mă ştii doar că nu-mi pierd niciodată firea şi că mă descurc. *(În şoaptă.)* Ariciul a fost lichidat.

TOȚI : Cum ?

GUZGANICI *(confidențial)* : L-am aruncat în canal. *(Toți rîd de se prăpădesc.)*

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Hai, c-ai fost tare aici ! Mi-ai plăcut de tot !

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI : Frumoasă imaginație ai avut. *(Îl sărută.)* Tu scriitor trebuia să te faci.

GUZGANICI *(emoționat, îi strînge în brațe pe toți)* : Îmi pare bine că ați venit. La necaz și bucurie, numai pe voi mă pot bizui.

(Își șterge o lacrimă. Observîndu-i emoționantul gest, încep și ceilalți să plîngă, îl îmbrățișează.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI *(revenindu-și)* : Ei, bine că s-a terminat. Un băiat atît de capabil ca tine nu putea să suporte mult timp în jurul lui o asemenea jigodie țepoasă.

(În clipa aceea se aude un ciocănit timid în ușă.)

GUZGANICI : Cine-i ?

(Ușa se deschide încet, cu precauție, apoi apar două capete cu cascliete de paznic pe ele.)

PAZNICUL I : Se poate ? Nu vă deranjăm ?

GUZGANICI *(vădit deranjat)* : Poftiți. Care-i problema ?

PAZNICUL I *(uitîndu-se către Paznicul II, ca să-și facă curaj)* : Ne-a trimis la dumneavoastră tovarășul nostru șef al pazei.

GUZGANICI : În ce problemă ?

PAZNICUL II *(uitîndu-se către Paznicul I, ca să-și facă curaj)* : De fapt, nu e nici o problemă Vrem numai să vă întrebăm dacă e adevărat că ați dat dumneavoastră dispoziție să fie căutat un arici.

GUZGANICI : E adevărat.

PAZNICUL I *(uitîndu-se către Paznicul II, cu înțelegere)* : Atunci, înseamnă că n-a glumit cu noi. *(Către Guzgănici.)* Că nouă tot nu ne venea să credem. Ce nevoie să aibă tovarășul Guzgănici de un arici ? Dar văd că...

GUZGANICI *(cam enervat)* : Totuși, nu înțeleg care-i problema. Ce vreți ?

PAZNICUL II : Noi nu vrem nimic. Am vrut doar...

GUZGANICI *(plictisit)* : Atunci la revedere și spor la muncă.

(Cei doi dau să plece, dar se întorc.)

PAZNICUL I : Și cu Ariciul cum rămîne ?

GUZGANICI : Duceți-vă și căutați-l. Căutați-l zi și noapte, pînă amețiți.

PAZNICUL II : Păi, ce să-l mai căutăm, că-l găsirăm. *(Guzgănici tresare, îngrozit. Paznicul II scoate Ariciul de sub haină și-l arată.)* Tocmai treceam prin curte cu colegul meu de serviciu, cînd auzim de undeva, de sub pămînt, un chițcăit. Eu, cum sînt milos, zic : aici trebuie să fie o vietate ajunsă la necaz. Ridic capacul de la canal, bag mîna și scot un arici aproape mort. Îi dau imediat primul ajutor conform instrucțiunilor Crucii Roșii — respirație artificială, două palme peste bot — și-și revine. Zic atunci către coleg : i-l duc băiatului meu, că tot mă bate el la cap că le-a dispărut ariciul de la colțul viu al școlii. Cînd să plec, mă vede tovarășul șef al pazei și-mi zice să-l aduc la dumneavoastră.

GUZGANICI *(solemn)* : Tovarăși paznici, vă felicit. Ați săvîrșit o minunată faptă de vitejie. Acest Arici a dispărut în condiții misterioase, în urma unei acțiuni criminale. Voi, prin fapta voastră fără seamăn, ați readus în mijlocul nostru o ființă care — cred că sînt în asentimentul celor aici prezenți — ne este tuturor deosebit de utilă și dragă. În concluzie, am să vă dau cîte o primă. *(Către Mama.)* Ne-a mai rămas ceva din fondul pentru ocrotirea mamei și copilului ? *(Mama dă din cap că nu.)* Cum am zis, pentru fapta voastră meritați cu prisosință cîte o primă. Uite, luați cinci lei ca să beți și voi o țuică.

PAZNICUL I *(uitîndu-se lung la bani, fără să-i ia)* : Lăsați, nu vă deranjați. Bani avem și noi, că doar sîntem salariați.

GUZGANICI : Bine. Atunci încă o dată vă felicit din inimă pentru fapta voastră și... *(Le face semn să iasă.)* Spor la muncă !

(Cei doi paznici ies. Guzgănici rămîne cu Ariciul în mînă. Toți se uită spre el cu priviri vineții.)

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Ce idioți !

GUZGANICI *(gînditor)*: Într-adevăr. *(Oftează.)* Unchiule, cînd icşi, pune dumneata această fiinţă atît de dragă, care cred că-mi va mînca sufletul, pe piedestalul din hol.

(Ceilalţi ies. Guzgănici rămîne singur. Deodată, printr-un salt acrobatic şi surprinzător, pe una din ferestre sare Tolfini, un individ înalt şi suplu, îmbrăcat în costum de dresor de circ, cu o cravaşă în mînă şi cu diferite instrumente de scalpat, la centură. Guzgănici tresare speriat. Peste o clipă, pe cealaltă fereastră, sare Rafistolina, de asemenea în costum de dresoare.)

TOLFINI *(volubil şi impertinent)*: Am onoarea să salut pe responsabilul celor mai perfecte dopuri din sud-estul Europei!

GUZGANICI *(uluit)*: Mă rog... cu cine am de-a face?

TOLFINI *(la fel de volubil)*: Este exclus să nu fi auzit de numele meu. Vă rog să-mi permiteţi. *(Îi întinde mîna.)* Tolfini, dresor principal şi achizitor special de animale sălbatice al celebrului circ de renume mondial...

RAFISTOLINA: „Arena cu groază"!

TOLFINI: Pentru prima şi ultima oară în turneu în localitatea dumneavoastră.

GUZGANICI: Dacă nu sînt prea indiscret, de unde vine circul dumneavoastră?

RAFISTOLINA: Din străinătate. A fost în turneu în Africa, unde a dat spectacole în mijlocul junglei. Spectacole unice şi fenomenale. Leii, tigrii şi panterele noastre dansau pe sîrmă, în faţa colegilor lor aflaţi încă în sălbăticie. Presa mondială a descris totul pe larg. Apoi am plecat la Polul Sud, am dat spectacole pe scene de gheaţă la minus şaptezeci de grade, am dresat pinguini în proporţie de masă, prin telepatie, şi urşi albi, care dansau twist cu focile.

GUZGANICI *(uluit)*: Foarte interesant. Vă rog să luaţi loc şi să mă informaţi despre scopurile vizitei dumneavoastră.

(Rafistolina se aşază aproape de el, provocator. Tolfini rămîne în picioare, pentru a-şi continua demonstraţia.)

TOLFINI: Dragă tovarăşe Guzgănici. Circul nostru este, ca să zic aşa, cu toată modestia, unic în lume. Unic, pentru că numai la noi se face dresură de animale mici, încă nesupuse de către om: muşte, purici...

RAFISTOLINA: ...arici... vrăbii...

TOLFINI: ...guzgani, ploşniţe...

RAFISTOLINA: ...ţînţari, broaşte...

TOLFINI: ...şi altele. Sistemul nostru de dresură este uimitor de simplu şi original. El se bazează pe o ştiinţă aflată într-o fază incipientă. Este vorba de telebioscalpiologie.

GUZGANICI: Într-adevăr, trebuie să fie o ştiinţă nouă, pentru că altfel aş fi luat cunoştinţă de ea cu siguranţă. Continuaţi.

TOLFINI: Dragul meu Guzgănici, cum spuneam, la baza sistemului nostru de lucru stă telebioscalpiologia. Animalele de care ne ocupăm noi în mod deosebit sînt aricii şi guzganii. Eminentul savant Vespasian Blîndu — conducătorul ştiinţific al circului nostru, specialist în aricicultură şi guzgăneală — a ajuns la concluzia, după îndelungi cercetări, că poate prezenta lumii întregi un număr uluitor de magie şi senzaţie, înfrăţind aricii cu guzganii.

GUZGANICI *(care între timp începe să se simtă bine lîngă Rafistolina)*: Vă rog să-mi explicaţi cu toate amănuntele. Nu mă grăbesc.

TOLFINI: Cum spuneam, maestrul Vespasian Blîndu a făcut o descoperire senzaţională într-un document aparent neînsemnat. Este vorba de o carte de citire pentru clasa a III-a primară, apărută pe vremuri, în care exista o fabulă. Rafistolina, recită-i-o domnului.

RAFISTOLINA: Am uitat cum începe.

TOLFINI: „Într-o iarnă fioroasă..."

RAFISTOLINA: „Groaznică şi viforoasă

Zice lumea c-ar fi fost
Un arici fără-adăpost.
Nu avea o altă casă
Decît blana lui ţepoasă.
Zgribulit şi nemîncat
Tremura ca apucat.
Într-o zi pe cînd mergea
Prin zăpadă şi plîngea..."
(Către Tolfini.) Am uitat.

TOLFINI *(către Rafistolina)*: Idioato! *(Către Guzgănici.)* În continuare se explica faptul că ariciul cere adăpost unui guzgan, acesta îl primeşte ospitalier şi omenos în vizuina lui, pentru ca apoi ariciul să înceapă să-l înţepe sistematic pe guzgan, să-i facă viaţa imposibilă şi să-l scoată,

în cele din urmă, afară din propria lui vizuină. Deşi tristă, întîmplarea n-ar avea de ce să ne îngrijoreze, dacă asemenea lucruri nu s-ar petrece şi în viaţă. Dar se petrec.

GUZGANICI *(oftînd)*: Într-adevăr.

TOLFINI: Maestrul Vespasian Blîndu a pus la baza cercetărilor sale porunca creştinească... *(Confidenţial.)* Sper că nu sînteţi ateu?

GUZGANICI: Nu, fost ortodox.

TOLFINI: Cum spuneam, el a luat ca bază porunca creştinească, general-umană, care spune că omul trebuie să se aibă bine cu aproapele său, să se poarte cu el ca un frate, să se apropie de el cu plăcere. El vedea — pentru că este şi un mare vizionar — o lume în care toţi oamenii să fie îmbrăcaţi numai în catifea moale şi fină, ca haina aceasta a colegei mele. Vă rog s-o pipăiţi. *(Ceea ce Guzgănici face cu mare plăcere.)* Cum spuneam, eminentul nostru maestru Vespasian s-a întrebat: de ce nu s-ar înfrăţi pentru totdeauna aricii cu guzganii, ca să trăiască în bună înţelegere?

GUZGANICI *(meditînd)*: Într-adevăr, de ce?

TOLFINI: Din păcate, pe lume există încă foarte mulţi arici. E o realitate crudă, dar obiectivă. Maestrul Vespasian şi noi, colaboratorii săi apropiaţi, am hotărît să facem o experienţă prin care să demonstrăm oamenilor că e mai bine să se comporte ca nişte guzgani, decît ca nişte arici. Adică să nu mai fie ţepoşi, ci moi, molcuţi, lînoşi, plăcuţi la pipăit, catifelaţi! Noi vrem, cu alte cuvinte, să transformăm toţi aricii în guzgani.

GUZGANICI *(încîntat)*: Faceţi un lucru de o importanţă filozofică capitală pentru omenire.

TOLFINI: La noi, tovarăşe dragă, aricii sînt supuşi unor tratamente foarte interesante.

RAFISTOLINA: Pe unii îi radem la piele cu briciul...

TOLFINI: Pe alţii îi obligăm să-şi resoarbă ţepii în propria lor piele. Altora li se pun dopuri de plută în vîrful ţepilor. Din păcate, dopurile sînt de calitate foarte slabă, se sfărîmă, ţepii aricilor le perforează foarte uşor.

GUZGANICI *(tuşind jenat)*: În această privinţă, într-adevăr, mai sînt unele lipsuri.

TOLFINI: Asta am bănuit şi noi. Cele mai bune rezultate le-am obţinut cu aricii raşi la piele sau cu blana întoarsă pe dos. *(Către Rafistolina.)* Colega, arată-i, te rog, cîteva mostre.

RAFISTOLINA *(scoate din buzunar doi arici — unul ras şi altul cu blana întoarsă pe dos. Către Guzgănici, amabilă)*: Pipăiţi-i fără teamă.

(Guzgănici îi studiază cu cea mai mare atenţie, după care Rafistolina îi pune la loc.)

TOLFINI: Şi ca să nu mai lungim vorba, dragă tovarăşe responsabil al dopurilor perfecte, noi am fost informaţi că în cooperativa dumneavoastră există un arici care vă face probleme.

GUZGANICI *(oftează)*: Şi încă ce probleme, dragă tovarăşe Tolfini. Nu ştiu dacă cunoaşteţi profilul unităţii noastre. Ea produce dopuri perfecte şi are, ca să zic aşa, un caracter democratic şi progresist. Din acest caracter a derivat şi necesitatea de a avea un arici. De fapt, asta nu a fost obligatoriu, nu ne-a cerut nimeni, eu personal am luat această iniţiativă. Nu mă cunoaşteţi îndeaproape: eu sînt în general un om energic, cu temperament viguros.

RAFISTOLINA *(curtenitoare)*: Se vede.

GUZGANICI: Uneori, pe cei care au lipsuri, îi iau puţin cam forte. Din această pricină, unii se sfiau să mă critice. Ce mi-am zis atunci? Hai să ne procurăm un arici, care să-i stimuleze. Din păcate, dragă tovarăşe Tolfini şi dragă tovarăşă Rafistolina, acest Arici pe care l-am cumpărat cu bani grei din fondul pentru ocrotirea mamei şi copilului, are atitudini cu totul nepermise. Încalcă regulamentul de ordine interioară şi-mi face numai zile fripte

TOLFINI: Cunoaştem toate acestea şi de aceea am venit. Daţi-l pe mîna noastră! O să vi-l dresăm în aşa fel, încît o să se facă un arici foarte cumsecade. Îl văduvim noi de toţi ţepii şi vi-l transformăm într-un guzgan paşnic şi cumsecade.

GUZGANICI: Ar fi minunat. *(Sună şi vine Secretara.)* Adu, te rog, Ariciul. *(Către Tolfini.)* V-aş rămîne veşnic recunoscător.

TOLFINI: Desigur, recunoştinţa dumneavoastră ar fi fost foarte măguli-

toare pentru noi, dar trebuie să vă anunţăm totuşi că operaţiunea despre care vorbeam vă costă modesta sumă de două mii de lei.

RAFISTOLINA *(îngăduitoare)*: O mie nouă sute.

GUZGANICI: Nu cumva e o sumă prea exagerată?

TOLFINI: Chiar dumneavoastră recunoşteaţi adineaori că e un arici foarte dificil. *(Intră Secretara, aducînd Ariciul. Tolfini încearcă să-l ia, dar se înţeapă şi-l aruncă jos.)* Poftim, din prima clipă m-a şi înţepat. Trebuie să înţelegeţi că munca noastră este plină de riscuri.

GUZGANICI *(către Secretară)*: Fă, te rog forme pentru suma de o mie nouă sute de lei pe numele tovarăşului Tolfini. Din fondul pentru ocrotirea mamei şi copilului. *(Către Tolfini.)* Atunci, dragii mei, pe cînd voi putea să intru în posesia Ariciului dresat?

TOLFINI: Chiar mîine.

GUZGANICI: Excelent. Mergeţi cu dînsa să încasaţi banii. *(Tolfini şi Rafistolina ies cu Secretara, Guzgănici răsuflă uşurat.)* Slavă Domnului, dresorii ăştia sînt o adevărată mană cerească. Dacă i-ar rade ţepii, ar fi excelent. I-aş raporta tovarăşului inspector că a năpîrlit din cauza bătrîneţii, aşa cum se întîmplă tuturor animalelor sălbatice sau domestice.

(Intră Tolfini şi Rafistolina, numărînd banii.)

TOLFINI: Cu bine, prietene.

(Sare pe aceeaşi fereastră pe care a intrat.)

RAFISTOLINA *(trimiţîndu-i un sărut pe vîrful degetelor)*: Pa, simpaticule!

(Sare pe aceeaşi fereastră pe care a intrat.)

GUZGANICI *(după ce le face semn cu mîna la fereastră)*: Straşnică afacere! *(Îngrijorat.)* Ar fi fost totuşi bine să fi făcut un contract scris cu ei... Şi nici adresa nu le-am luat-o. *(În clipa aceea se aude o bubuitură de tun asurzitoare. Guzgănici aleargă la fereastră şi strigă.)* Ce s-a-ntîmplat acolo?

(Nu-i răspunde nimeni. Se aude gălăgie şi agitaţie, paşi care aleargă. Peste cîteva clipe, dă năvală înăuntru Portarul, trăgînd tunul după el.)

PORTARUL *(gîfîind)*: Tovarăşe Guzgănici, permiteţi-mi să raportez: la poarta numărul doi s-a petrecut un eveniment.

GUZGANICI: Spune repede!

PORTARUL: Un individ şi o individă în haine de piele au încercat să iasă pe poartă cu Ariciul.

GUZGANICI: Şi?

PORTARUL: Am strigat: „Stai!" şi am tras.

GUZGANICI *(îngrozit)*: Şi?

PORTARUL *(dezamăgit)*: S-au aruncat pe burtă şi-au scăpat cu viaţă. Individa aia a avut chiar curajul să mă insulte. Mi-a zis: „Pa, idiotule! Rafistolina mă cheamă!"

GUZGANICI: Şi? Spune mai departe.

PORTARUL: Şi s-au dus. I-am scăpat.

GUZGANICI *(se ia cu mîinile de cap)*: Nenorocitule, cetăţenii aceia erau clienţii mei, de ce-ai tras?

PORTARUL: Eu n-am ştiut nimic, n-am fost anunţat în prealabil.

GUZGANICI *(cu speranţă)*: Nu cumva ai omorît Ariciul?

PORTARUL: Nu se există! Am avut eu grijă să reglez tirul cum trebuie. Ariciul a scăpat nevătămat. *(Vîră o mînă pe ţeava tunului şi scoate Ariciul.)* Uitaţi, e curat ca lacrima.

GUZGANICI *(luîndu-se cu mîinile de cap)*: Bravo! Bravo! Bravo şi... ieşi afară!

(Portarul iese pe uşă contrariat. Guzgănici rămîne cu Ariciul, pe care-l priveşte meditativ, cu o mînă lu falcă.)

CORTINA

T A B L O U L 4

Biroul lui Guzgănici. La ridicarea cortinei, acesta intră furios, urmat de Unchiul din partea mamei şi de cei trei nepoţi. Vorbesc toţi deodată, agitaţi.

GUZGANICI: Nu înţeleg nimic. Vorbiţi pe rînd.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Aveai cunoştinţă de faptul că în curte se află o grămadă mare de

dopuri sfărîmate, refuzate de către clienţi, grămadă care creşte din lună în lună ?

GUZGANICI : Da, şi pe care v-am spus s-o acoperiţi cu pămînt, transformînd-o într-un rond de flori.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Aşa am şi făcut. Am acoperit dopurile cu pămînt şi am răsădit peste ele panseluţe. Dar azi dimineaţă ne-am trezit că pămîntul a fost răscolit, florile aruncate şi dopurile lăsate la vedere.

GUZGANICI *(luîndu-se cu mîinile de cap)* : Doamne, Dumnezeule !

NEPOTUL I : Dar asta nu-i nimic.

NEPOTUL II : Pentru că a venit pe la noi un fotoreporter...

NEPOTUL III : Care le-a fotografiat...

GUZGANICI *(urlînd)* : Dar cine a dat pămîntul şi florile la o parte ?

NEPOTUL I *(timid)* : Ariciul...

GUZGANICI *(perplex, rămîne pe gînduri)* : Asta e cu totul nemaipomenit şi intolerabil ! Personal, am sperat că micile incidente şi neplăceri provocate de acest individ cu înfăţişare de arici nu au un caracter premeditat. Din această clipă însă îmi dau seama cu luciditate că vrea să mă distrugă. Conştiinţa mă obligă să nu las lucrurile să continue în felul acesta. Doresc să rămîn singur. *(Ceilalţi pleacă. Guzgănici formează un număr de telefon.)* Alo ! Duduiţă, spune-mi te rog dacă circul „Arena cu groază" mai este în localitate. Poftim ? A plecat ? Mulţumesc. *(Inchide telefonul. Singur.)* Bravo, tovarăşe Tolfini, bravo tovarăşă Rafistolina ! Mi-aţi luat bănişorii, v-aţi cărat, iar eu am rămas cu Ariciul ! *(Se plimbă agitat, răvăşit de gînduri.)* Dumnezeule, ce pacoste pe capul meu ! Asta mă duce la sinucidere. Oare nu mai există pe lume arme cu care să se poată lupta împotriva aricilor ? *(Se gîndeşte îndelung, apoi tresare şi sună Secretara, care intră peste o clipă.)* Draga mea, aşa superficială cum eşti, poţi să-mi faci rost de o sfoară trainică şi de un săpun ?

SECRETARA : Ce fel de săpun ? De faţă sau de rufe ?

GUZGANICI : Indiferent.

SECRETARA *(dă să iasă, dar îşi aduce aminte)* : Dragul meu, te sinucizi ?

GUZGANICI : Nu e necesar să cunoşti prea multe amănunte despre viaţa mea personală.

SECRETARA *(extaziată)* : Ah, ce interesant trebuie să fie cînd te sinucizi ! *(Cu regret.)* Dar pentru asta trebuie să fii un om profund, cu complexe. Or, eu sînt superficială. Abia cînd împlinesc 21 de ani am de gînd să devin profundă. Atunci poate mă sinucid şi eu...*(Îi vine o idee.)* Ştii ce ? N-ai vrea să murim amîndoi ? *(Romantică.)* Să ne spînzurăm cu aceeaşi sfoară ! *(Din ce în ce mai romantică.)* Şi cu acelaşi săpun...

GUZGANICI *(revoltat)* : Hai, du-te. Devii pur şi simplu vulgară. Cum o să mă sinucid împreună cu tine ? Ce-o să zică lumea despre mine ? Du-te ! Du-te şi adu ce ţi-am cerut. *(Secretara iese. Guzgănici aprinde o ţigară, ia o coală de hîrtie şi începe să scrie, vorbind singur.)* În noaptea aceasta neagră, judecîndu-mă nemilos şi sever... *(Secretara intră cu sfoara şi săpunul şi ascultă înmărmurită)* ...cuprins de profunde remuşcări şi avînd pe conştiinţă pete de neşters, am hotărît de bună-voie să-mi pun capăt zilelor... *(Dă cu ochii de Secretară.)* Ai adus ce te-am rugat ?

SECRETARA : Da.

GUZGANICI : Mulţumesc. *(Continuă să scrie, dar fără să citească. După ce termină, pune hîrtia într-un plic pe care-l închide şi-l sigilează. Apoi ia sfoara şi săpunul din mîna Secretarei, se îndreaptă către casa de bani şi o deschide.)* Cine întreabă de mine spui că nu ştii nimic. *(Intră în casa de bani şi trage uşa după el. Secretara priveşte totul perplexă, dă să plece, dar se răzgîndeşte, se apropie de casa de bani şi bate în uşă discret. Guzgănici deschide şi întreabă dinăuntru.)* Ce vrei ?

SECRETARA : Nici măcar nu mă săruţi înainte de a mă părăsi definitiv.

GUZGANICI : Bagă capul înăuntru. *(Secretara vîră capul înăuntru şi Guzgănici o sărută, apoi închide uşa.)*

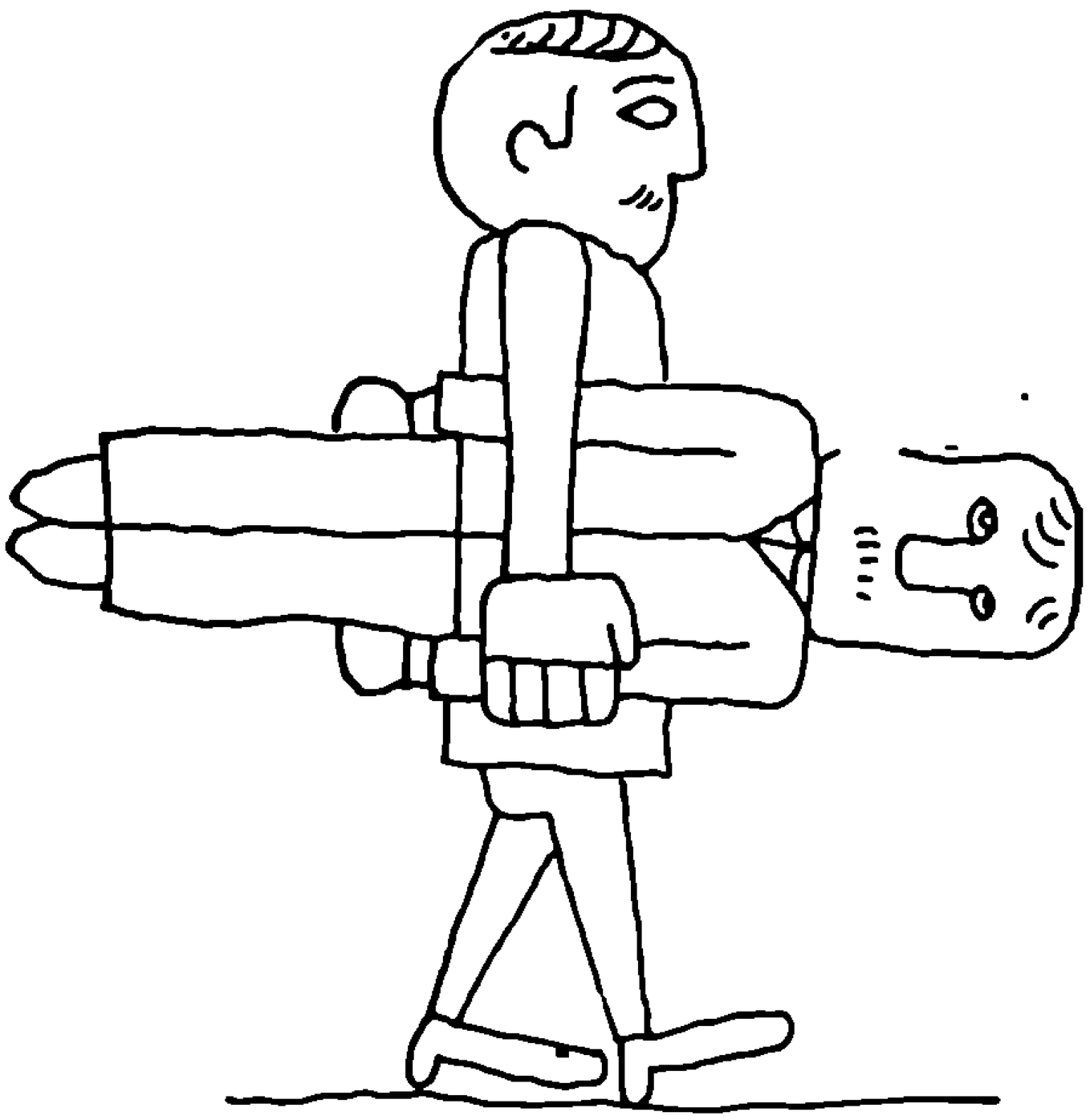
SECRETARA *(privind spre uşa care s-a închis, cu gingăşie)* : Pa, responsabilule !

CORTINA

T A B L O U L 5

Un colţ de cimitir. Cîteva clipe scena e goală. O muzică funebră anunţă însă apropierea unui cortegiu, ceea ce se şi întîmplă. Un băiat duce pe umăr un catafalc în miniatură. Pe catafalc se află Ariciul, înconjurat de flori. In urma catafalcului merg Guzgănici, gaşca lui şi două babe bocitoare. Cortegiul face un mic ocol, apoi se opreşte în faţa unei gropi, lîngă care stă un gropar cu frînghiile pregătite pentru coborîrea coşciugului. Mama, îndoliată, pare a fi cea mai îndurerată şi neconsolată. Guzgănici se urcă pe un podium, priveşte grav asistenţa, apoi începe să vorbească.

GUZGANICI: Iubiţi salariaţi! Cu adîncă mîhnire în suflet, am durerea de a vă anunţa că astă-noapte, aproximativ în jurul orei unu, după o lungă şi grea suferinţă sufletească, scumpul şi nepreţuitul nostru Arici şi-a pus capăt zilelor, decedînd. El a fost găsit spînzurat. La locul sinuciderii s-a descoperit această scrisoare, pe care o desfac în faţa dumneavoastră. *(Scoate din buzunar o scrisoare pe care o desface.)* Iată ultimele cuvinte ale răposatului: „In noaptea aceasta neagră, judecîndu-mă nemilos şi sever, cuprins de profunde remuşcări şi avînd pe conştiinţă pete de neşters, am hotărît de bună-voie să-mi pun capăt zilelor. Hotărîrea aceasta nu este întîmplătoare. Am săvîrşit de-a lungul vieţii mele fapte care nu puteau rămîne nepedepsite. Cu ani în urmă, am dat afară din propria-i casă un biet guzgan cumsecade. Venind în această unitate cooperatistă producătoare de dopuri şi fiind o fire slabă, uşor influenţabilă, m-am lăsat atras de către unele elemente în acţiuni care au dus la încălcarea regulamentului de ordine interioară, aducînd astfel prejudicii morale tovarăşului Guzgănici, pe care-l stimez şi îl apreciez din adîncul sufletului *(Guzgănici îşi şterge o lacrimă cu mîneca)* şi pe care, înainte de a-mi trăi ultima clipă a vieţii, îl rog să mă ierte şi să-mi poarte o amintire plăcută. Adio!" Semnat propriu: Arici. Iată, deci, dragi salariaţi, ce întîmplare tragică şi ce final îngrozitor. Vărsînd lacrima ce se cuvine pe cadavrul său, noi nu putem să nu-i atragem însă atenţia decedatului Arici şi asupra altor apucături urîte pe care le avea, mai ales apucătura de a se băga acolo unde nu-i fierbea oala. Dar în asemenea momente de tristă încercare nu e bine să cercetăm lipsurile şi să ne criticăm. Mult mai folositor este să dăm dovadă că sîntem oameni şi că ne înţelegem între noi omeneşte. Acum, s-ar putea ca unii dintre dumneavoastră, avînd un nivel de cultură generală mai scăzut, să-şi închipuie că noi vom rămîne fără un arici. Nu. Nu se va întîmpla aşa ceva. Eu propun să-l îngropăm pe scumpul nostru Arici numai cu o parte a trupului, adică să reţinem blana, s-o împăiem şi s-o aşezăm în incintă, pe piedestalul pe care a stat răposatul. In felul acesta, Ariciul va trăi mai departe printre noi, ca un simbol şi stimulent eficace. Şi cu aceasta, adunarea noastră îndurerată a luat sfîrşit. Adio, dragul nostru Arici! *(Guzgănici face un semn către bocitoare şi acestea încep să bocească în cor. Peste cîteva clipe le face însă semn să se oprească.)* Ajunge! Cîntaţi îngrozitor de fals. Ne-aţi luat banii de pomană. *(Către toţi cei prezenţi, făcîndu-le semn să plece.)* Gata, mer-

geți și vedeți-vă de treabă. Lăsați-mă singur.

(Cei prezenți pleacă. Guzgănici rămîne numai cu Groparul, care are un cuțit imens în mînă.)

GROPARUL : Pot să încep ?

GUZGANICI : Da, și lucrează cît mai rapid. Ce adîncime are groapa ?

GROPARUL : Doi metri.

GUZGANICI : Cam superficială. Putea să fie mai profundă.

(Groparul caută ceva, năucit, în dreapta și în stînga, se scarpină după ceafă, apoi vine spre Guzgănici, nedumerit.)

GROPARUL : Nu te supăra dumneata, unde e... ?

GUZGANICI : Ce să fie ?

GROPARUL : Animalul ăla care trebuie jupuit și înhumat.

GUZGANICI *(uluit, intrînd în panică)* : Cum unde e ? Nu e pe catafalc ? *(Aleargă într-acolo și vede că nu e ; se ia cu mîinile de cap.)* Nenorocitule, ce-ai făcut cu Ariciul ? Unde e, că te dau pe mîna justiției ! Escrocule, furi cadavre ! Unde e șeful dumitale, responsabilul groparilor ?

GROPARUL *(calm)* : E plecat în concediu.

GUZGANICI : În concediu ? Nu-i nimic, te reclam cînd se întoarce. *(Innebunit.)* Nenorocitule ! De ce n-ai păzit cadavrul ?

GROPARUL : Păi, dacă a fugit, înseamnă că nu era cadavru...

GUZGANICI : Atunci ce era ?

GROPARUL : Înseamnă că era viu.

GUZGANICI *(uimit de perspicacitatea acestuia)* : Ai dreptate. Dacă a fugit, trebuie să fie pe undeva pe-aproape. Aleargă și caută-l ! Dacă-l găsești, ai de la mine un bacșiș gras.

(Groparul fuge să-l caute. Guzgănici caută și el, mergînd în patru labe, printre boschete. Peste cîteva clipe, Groparul vine cu Ariciul înfășurat în haină.)

GROPARUL *(aruncîndu-l jos, la picioarele lui)* : Poftim, l-am găsit.

GUZGANICI *(fericit)* : Bravo ! Ia cinci lei și du-te și bea o țuică. Lasă că rezolv eu restul. *(Groparul pleacă. Guzgănici se învîrtește în jurul Ariciului, agitat.)* Drăguțul de tine. Faci ce faci și iar încerci să fugi de mine. Fir-ai tu să fii de potaie ! Ești mai al dracului decît credeam. De bătut, te-am bătut, de sinucis, te-am sinucis, și, cu toate astea, continui să exiști. Cu mintea ta nevoluată gîndești că ai să scapi totuși de mine. Ei, află că n-o să scapi ! *(Se apropie de el și încearcă să-l mîngîie.)* Ușurel... ușurel... Mînca-l-ar nenea pe el să-l mănînce... *(Deodată sare în sus ca înțepat.)* Ah, formidabil ! Genială idee mi-a venit ! *(Gînditor.)* Da, în sfîrșit, am găsit soluția capitală. *(Solemn, către Arici.)* Iubitul meu dușman de moarte, îți declar în mod oficial că am să te mănînc ! Da, ce te uiți așa năuc la mine ? Nu-ți vine să crezi ? Află că nu glumesc. Am să te mănînc pur și simplu. *(Sadic.)* Da, am să te mănînc ! Am să te mănînc. *(Înhață Ariciul, simulează că-l înghite, apoi răsuflă ușurat.)* În sfîrșit, slavă ție, Doamne ! Sînt salvat. Am scăpat de-o pacoste.

(Dinspre stînga apar Mama, cei doi unchi și cei trei nepoți.)

MAMA : Hai, dragă, ce faci, nu vii ?

GUZGANICI : Sînt gata.

MAMA *(își face cruce)* : Dumnezeu să-l ierte și să-i fie țărîna ușoară.

GUZGANICI : N-are care țărînă să-i fie ușoară, pentru că nu l-am mai îngropat.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI : Nu cumva a fugit iar ?

GUZGANICI *(voios)* : A fugit, dar l-am prins. L-am prins și pe urmă l-am mîncat.

MAMA *(își face cruce)* : Doamne păzește ! Cum adică ?

GUZGANICI : Pur și simplu l-am mîncat. Ca să terminăm odată problema.

(Toți se privesc uimiți și îngrijorați.)

UNCHIUL DIN PARTEA TATEI : Să nu-ți facă rău, dragă. E periculos, mai ales dacă e crud, nepregătit.

MAMA : Nu simți nimic ? *(Îi pune mîna pe frunte.)* N-ai temperatură ?

GUZGANICI *(îngrijorat deodată)* : Parcă... Da... Într-adevăr... Cred că am niște frisoane... *(Se gîndește puțin.)* Simt că se petrece ceva foarte ciudat cu mine... Așa.. niște transformări complexe... Parcă n-aș mai fi eu... E ceva din punct de vedere al conștiinței... Pe cuvîntul meu !

NEPOTUL I *(înțelept)* : Asta e foarte periculos.

NEPOTUL II: Cînd se transformă conştiinţa înseamnă că...

NEPOTUL III: ...s-a petrecut o mare transformare.

GUZGANICI *(transfigurat, trăind o revelaţie)*: Da, cred că m-am transformat radical. Mă simt alt om! Pe cuvîntul meu! *(Toţi îl privesc consternaţi.)* Parcă totul în jurul meu e altfel, culorile pe care le ştiam s-au schimbat. Privirile mi s-au limpezit... Uite, în clipa asta îmi dau seama perfect de bine că sînteţi nişte lichele jalnice! Pe cuvîntul meu! Matale, mamă, să-ţi fie ruşine, tragi chiulul toată ziua şi umbli cu aranjamente şi bîrfe... Dînşii, unchii mei, fac nişte afaceri foarte urite... Scot materiale afară pe sub mînă... Introduc altele... combinaţii murdare! Aştia *(arată spre nepoţi)*, nişte dobitoci care iau leafa de pomană, nişte lepre şi nişte escroci mai mici... Da, e ceva formidabil! Îmi dau perfect de bine seama cine sînteţi! Chiar azi am să vă zbor afară! Pe unii dintre voi vă dau chiar pe mîna justiţiei!

MAMA *(îngrozită)*: Dragul meu, tu eşti bolnav! Ce-i cu tine?

GUZGANICI: N-am nimic, mamă, sînt sănătos. Mi s-a trezit conştiinţa!

(Toţi ceilalţi se privesc semnificativ.)

MAMA *(către unchi)*: E limpede, a mîncat Ariciul şi din cauza asta... *(Către Guzgănici.)* Dragul meu, nu vrei să iei un purgativ?

GUZGANICI *(hotărît)*: Nu, nu iau nimic. Mă simt foarte bine.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI *(către Mamă)*: S-a smintit! Asta e în stare să ne nenorocească pe toţi. *(Către Guzgănici, apucîndu-l energic de piept.)* Ce-i cu tine, trezeşte-te din nebunie!

GUZGANICI *(îl respinge cu indignare)*: Ia mîna de pe mine, escrocule! Am să dau la iveală toate potlogăriile tale! Nici unul n-o să scăpaţi!

(Mama, unchii şi nepoţii se adună repede într-un colţ, discută ceva rapid şi iau o hotărîre. Apoi se întorc ameninţători spre Guzgănici. Acesta încearcă să fugă, dar urmăritorii îl înconjoară, îl prind de mîini şi de picioare şi, fulgerător, îl aruncă în groapa pregătită pentru Arici şi pun o lespede grea deasupra.)

MAMA *(făcîndu-şi cruce)*: Dumnezeu să ne ierte, am făcut un păcat, dar n-aveam încotro. Era bolnav şi trebuia să-l sacrificăm.

UNCHIUL DIN PARTEA MAMEI: Să plecăm de-aici cît mai repede!

(Se uită în dreapta şi-n stînga prudenţi, apoi pleacă unul cîte unul. În urma lor, Guzgănici urlă din groapă: „Asasinilor! Escrocilor!" Înfioraţi, asasinii grăbesc pasul.)

CORTINA

TABLOUL 6

Biroul lui Guzgănici. La ridicarea cortinei, în scenă se află un grup numeros de salariaţi din întreprindere: Corespondentul voluntar — căruia oamenii îi spun acum „tovarăşe responsabil" —, Controlorul de calitate, Şeful de echipă şi alţii. Aceştia discută aprins, aplecaţi cu toţii asupra unei hîrtii desfăşurate larg pe masă.

RESPONSABILUL *(acelaşi cu Corespondentul voluntar, către Controlorul de calitate)*: Da, ideea dumitale e foarte bună. Aşa să facem! Sînteţi de acord?

ŞEFUL DE ECHIPA *(preocupat)*: Dar dacă am muta şi malaxorul ăsta şi i-am anexa bazinul de la malaxorul cel vechi, care stă nefolosit?

(Toţi se gîndesc. Intră Guzgănici; priveşte în jur năuc, ca venit de pe altă lume, apoi rămîne încremenit într-un colţ. Oamenii din jur îi remarcă în treacăt prezenţa, dar nu-i dau nici o atenţie, îşi văd mai departe de treburi. Guzgănici încearcă să spună ceva, dar Controlorul de calitate îi ia vorba din gură.)

CONTROLORUL DE CALITATE: Într-adevăr, şi eu m-am gîndit odată să facem aşa. Cunosc bazinul şi cred că e păcat să nu-l folosim. Am mări producţia cu cel puţin zece la sută.

RESPONSABILUL: Asta-i foarte important. *(Se gîndeşte puţin, apoi hotărăşte.)* Hai să mergem la faţa locului. Hotărîm acolo.

ŞEFUL DE ECHIPA *(către noul responsabil)*: Tovarăşe responsabil, eu mai am o idee în legătură cu...

RESPONSABILUL: Să lămurim mai întîi treaba asta şi pe urmă discutăm şi cealaltă problemă.

(Se ridică şi pleacă toţi. Guzgănici încearcă să spună ceva, dar aceştia trec pe lîngă el şi se duc, fără să-l observe. Guzgănici rămîne singur, cuprins de o mare nedumerire. Peste cîteva clipe intră Secretara, care deretică pe birou. Văzîndu-l, tresare.)

SECRETARA: Ia te uită! Ce-i cu dumneata?

GUZGANICI *(încă năucit)*: Eu...

SECRETARA: Unde ai fost pînă acum?

GUZGANICI: În mormînt...

SECRETARA *(înfioratâ)*: În mormînt?

GUZGANICI: Da... Am fost înmormîntat de viu... în chip samavolnic.

SECRETARA *(îşi face cruce)*: Doamne Dumnezeule! Încep să devin mistică. Dar cum ai ajuns în mormînt, iubitule?

GUZGANICI *(cu aceeaşi figură de om căzut din lună)*: Ştii... atunci la cimitir... eu am mîncat Ariciul... pe urmă m-am transformat... iar ei... m-au îngropat...

SECRETARA *(se strîmbă, în semn că nu pricepe nimic, dar e totuşi curioasă)*: Şi?

GUZGANICI: La un moment dat am adormit... Pe urmă, cînd m-am trezit... Ariciul fugise! Aşa că iar m-am transformat.

SECRETARA *(strîmbîndu-se nedumerită şi neconvinsă)*: Mda... se poate... Ariciul, într-adevăr, s-a întors înapoi.

GUZGANICI: Şi ce face?

SECRETARA: Ce să facă? Bine, îşi vede de treabă. *(Amintindu-şi.)* Ştii, a fost şi el la şedinţa aia.

GUZGANICI: Care şedinţă?

SECRETARA: A, nu ştii? A fost o şedinţă tare de tot. P-ăia ai dumitale... neamurile... i-au făcut oamenii piftie... S-a spus tot, să ştii. Şi s-au luat şi măsuri. Miliţia... chestii... Mai bine că n-ai fost aici... Cînd s-a propus să fii scos, s-a votat în unanimitate. Acum avem un responsabil mult mai tînăr şi mai drăguţ... Am şi avut cu el o discuţie.

GUZGANICI: Ce fel de discuţie?

SECRETARA: Aşa... *(Cu înţeles.)* Am încercat să fiu puţin superficială.

GUZGANICI: Şi?

SECRETARA *(dezamăgită)*: Nu m-a înţeles. A zis că de mîine să intru în producţie, să învăţ o meserie. Încerc şi asta. Să vedem ce iese. *(Iese. Pe uşă îşi vîră capul Inspectorul.)*

INSPECTORUL: Tovarăşul responsabil nu-i aici?

SECRETARA *(de afară)*: E prin secţii.

GUZGANICI *(către Inspector, care vrea să plece)*: Tovarăşe Inspector!

INSPECTORUL *(intră în birou)*: Da.

GUZGANICI *(intimidat)*: Mă mai cunoaşteţi? Eu sînt...

INSPECTORUL *(sever)*: Da, ştiu cine eşti...

GUZGANICI: Vorba e... ce fac eu acuma?

INSPECTORUL: Ce faci? Munceşti!

GUZGANICI *(năucit)*: Sigur că da... Evident.. Aş vrea să vă întreb însă ceva... Eu nu sînt lămurit nici acum prea bine... Odată, cînd aţi fost pe la noi în inspecţie, mi-aţi spus ceva de un arici... *(Aducîndu-şi cu greu aminte.)* Adică, cum că noi nu avem un arici şi că ar fi bine să avem...

INSPECTORUL: Da, şi ce-i cu asta?

GUZGANICI: Păi de-aia vă întreb şi eu. Ce-a fost cu Ariciul ăsta? Pentru că totul... ca să zic aşa... de-aici porneşte... Ariciul ăsta m-a...

INSPECTORUL *(nedumerit)*: Nu ştiu ce vrei să spui. Te simţi rău, ai astenie?

GUZGANICI: Da... Mă simt oarecum slăbit fiziceşte... Ştiţi, cred că din cauza mormîntului... Lipsă de aer, întuneric...

INSPECTORUL *(privindu-l îngrijorat)*: Ar trebui să te îngrijeşti... *(Plecînd.)* Du-te la un doctor şi îngrijeşte-te. Arăţi foarte rău şi schimbat.

GUZGANICI *(singur, buimac)*: Da, sigur... Totuşi... Nu mi se explică ce e cu Ariciul... Cum vine... De ce, totuşi...

(Secretara intră să caute ceva pe birou şi-l priveşte perplexă. Guzgănici iese mormăind ceva incoerent. Secretara face către spectatori semn că s-a scrîntit.)

CORTINA

E P I L O G

O sală de aşteptare, mobilată corespunzător. Pe uşa din faţă scrie cu litere mari: AUTOR DRAMATIC. ZILE PENTRU AUDIENŢE ŞI PRIMIRI: LUNI, MARŢI şi MIERCURI — PERSONAJELE POZITIVE. JOI, VINERI şi SIMBATA — PERSONAJELE NEGATIVE. DUMINICA — ADMIRATORII ŞI ADMIRATOARELE. NU INSISTAŢI IN AFARA ACESTOR ZILE SAU DACA NU V-AŢI INSCRIS DIN TIMP PE LISTA. La ridicarea cortinei, în sala de aşteptare se află cîteva personaje cu înfăţişare negativă, printre care şi Guzgănici. Ştefan, un zdrahon uriaş în livrea cu fireturi, cercetează o listă. De alături se aude deodată un zgomot de farfurii sparte. Ştefan tresare şi mormăie supărat.

ŞTEFAN: Numai belele îmi fac nenorociţii ăştia de negativi. Nici vasele nu sînt în stare să le spele ca lumea.

AUTORUL *(ieşind din cabinet în halat de casă şi papuci, cu o mutră infatuată)*: Ştefan!

ŞTEFAN *(supus)*: Da, maestre!

AUTORUL: Am auzit un zgomot suspect.

ŞTEFAN *(bîlbîindu-se)*: Da... cred că s-a spart ceva la bucătărie.

AUTORUL *(privindu-l sever)*: Iar mi-ai pus personajele la corvoadă? Ţi-am interzis asta o dată pentru totdeauna!

ŞTEFAN *(supus)*: Numai pe cele negative, maestre. Cu cele pozitive mă port corespunzător.

AUTORUL: Te rog să te porţi corespunzător şi cu cele negative. Nu trebuie să le umileşti. Altă dată n-or să mai vină la noi. Or să se ducă la alţi autori, care ştiu să se poarte atent cu ele.

ŞTEFAN: Bine, maestre, am înţeles.

AUTORUL: Cîţi sînt pe listă?

ŞTEFAN: Zece. Trei sînt aici, unul la bucătărie, unul...

(Se opreşte, privindu-l speriat pe autor.)

AUTORUL: Spune.

ŞTEFAN: Unul lustruieşte parchetul în dormitor, altul udă florile în grădină, iar restul încă n-au venit.

AUTORUL *(gîndindu-se)*: Ştefan! Ştii ce? Astă-seară nu mai primesc pe nimeni. Îi amîi pe toţi pentru mîine seară. Sînt obosit şi indispus. Vreau să mă culc mai devreme.

ŞTEFAN: Cum credeţi. Dar...

AUTORUL: Ai încercat să stai de vorbă cu ei? Sînt interesanţi?

ŞTEFAN: Nu prea. Cred că i-au mai folosit şi alţii. Unul singur pare mai proaspăt.

AUTORUL: Care?

ŞTEFAN *(arată spre Guzgănici)*: Ala de colo. Zice ceva cu un arici, o chestie încurcată, nu prea am înţeles despre ce e vorba. S-ar putea să fie un personaj de-astea moderne... Dracu' ştie...

AUTORUL *(către personajele negative)*: Mergeţi acasă, dragii mei. Astă-seară nu vă pot primi. Veniţi altă dată. *(Cele trei personaje se ridică şi pleacă, Guzgănici fiind ultimul. Autorul îl strigă.)* Dumneata rămîi cîteva clipe. *(Guzgănici se întoarce.)* Ia spune-mi pe scurt despre ce e vorba.

GUZGANICI *(umil, cu o mutră spăşită)*: Nu ştiu dacă mă cunoaşteţi...

AUTORUL: Nu te cunosc.

GUZGANICI: Eu sînt personajul principal din comedia dumneavoastră *Ariciul de la „Dopul perfect"*.

AUTORUL *(nedumerit)*: Ştefan, am scris eu o asemenea comedie?

ŞTEFAN: Da, maestre, aţi scris. Ştiţi, aia care v-a fost respinsă de zece ori pe motiv că e proastă, dar dumneavoastră aţi făcut ce-aţi făcut, aţi mai cîrpit-o pe ici, pe colo, încît a mers pînă la urmă. Critica v-a cam înjurat, ce e drept.

AUTORUL: Tot nu-mi amintesc.

ŞTEFAN: E vorba de chestia aia cu Ariciul...

AUTORUL: Aha, parcă... *(Către Guzgănici.)* Spune dragă, care-i problema?

GUZGANICI: Dacă nu vă deranjez, aş vrea o lămurire. Dumneavoastră aţi pus acolo, în piesă, un arici.. Şi eu nu ştiu care e rostul lui...

AUTORUL: Rostul lui? Parcă eu mai ştiu?! Poate era un simbol.

GUZGANICI: Mă rog, eu înţeleg, e posibil — nu-i aşa? — şi simbolul, nimic de zis, dar acest Arici m-a chinuit îngrozitor şase tablouri. Am încercat să mă lupt cu el, l-am şicanat, l-am bătut, l-am ucis, l-am mîncat, mă rog, ce-am putut şi cu, dar mi-a fost imposibil să-l în-

ving. Pînă la urmă tot el m-a dat gata.

AUTORUL: Cum, adică, te-a dat gata? Explică-mi mai amănunţit, eu nu-mi mai amintesc piesa decît foarte vag.

GUZGANICI *(cu deznădejde)*: Adică m-a scos din schemă! Mi-am pierdut pîinea!

AUTORUL: Păi sigur, aşa şi trebuia să se întîmple! El reprezenta probabil noul şi la mine noul învinge întotdeauna, indiferent de mijloace.

GUZGANICI: Bine, bine, dar eu ce fac?

AUTORUL: Ce să faci? N-ai ce face! Eşti un personaj negativ, şi a trebuit să fii înfrînt, în mod obiectiv.

GUZGANICI *(cu lacrimi în ochi)*: Totuşi... să mă scoată din pîine. Aveam un serviciu destul de bun...

AUTORUL: Nu-i nimic. O să te pui din nou pe treabă, o să munceşti, o să te reeduci, îţi speli păcatele... *(Către lacheu.)* Ştefan, notează. Asta cu reabilitarea e o idee pentru o nouă piesă.

GUZGANICI *(îndîrjit)*: Şi dacă eu nu vreau să mă reeduc?! Nu-mi convine...

AUTORUL: A, dumneata eşti un inadaptabil, un înrăit! Foarte bine, atunci te lichidez complet.

GUZGANICI: Adică cum?

AUTORUL: Foarte simplu. Te omor şi te arunc în stradă.

GUZGANICI: Şi ce se întîmplă pe urmă?

AUTORUL: Se întîmplă că dispari definitiv. Sau, eventual, vine un alt autor, îţi ia cadavrul şi face din dumneata un personaj nou. S-ar putea să ai şi şansa asta.

GUZGANICI *(mulţumit)*: Da, asta cred că ar fi cel mai bine. Ştiţi, cu aş dori să rămîn negativ. Vă rog să mă lichidaţi.

AUTORUL: Ştefan! Dă-mi pistolul!

(Ştefan dispare şi vine cu un pistol. Autorul trage un foc în tîmpla lui Guzgănici, care se prăbuşeşte mort.)

ŞTEFAN: Îl iau?

AUTORUL *(după ce se gîndeşte puţin)*: Da, ia-l, dar nu-l arunca în stradă. Mă gîndesc totuşi să-l reiau într-o altă piesă, puţin modificat. Nu stau chiar atît de bine cu tipurile, încît să-mi permit luxul de a le arunca pe stradă.

ŞTEFAN: Într-adevăr, în ultima vreme... Apropo, maestre, mîine aveţi procesul acela cu plagiatul. Să nu uitaţi.

AUTORUL *(amărît)*: Nu, n-am să uit. *(Privind lung cadavrul.)* Ia-l şi îngroapă-l în grădină. *(Ştefan iese, trăgînd cadavrul după el.)* Şi îngroapă-l, te rog, cît mai adînc, nu cumva să-l simtă criticii. Pe urmă pretind că sînt facil, că-mi lichidez personajele negative ca să scap de ele, să nu trebuiască să le mai îndrept. Şi pune un semn deasupra gropii, să ştim de unde să-l luăm mai tîrziu.

ŞTEFAN *(de afară)*: Da, maestre, am înţeles. Culcaţi-vă, că sînteţi obosit.

AUTORUL *(căscînd)*: Într-adevăr, sînt obosit. *(Către spectatori.)* Dacă aţi şti ce greu se scrie o piesă!

C O - R T I N A

Desene de BENEDICT GANESCU